

1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat

a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési terv 2026. évi felülvizsgálatáról

Hatályos: 2026. 03. 23. –

Lekérdezés ideje: 2026.03.30 16:47:12

1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat

a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési terv 2026. évi felülvizsgálatáról

Hatályos: 2026. 03. 23. –

A Kormány

1. elfogadja a 2026. évben felülvizsgált és kiegészített közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési tervet (a továbbiakban: felülvizsgált Cselekvési terv);

2. felhívja a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy

a) gondoskodjon a felülvizsgált Cselekvési terv Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium honlapján történő nyilvánosságra hozataláról;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: az e határozat közzétételét követő 5 napon belül

b) gondoskodjon az egyajánlatos közbeszerzések terén tartósan magas aránnyal és darabszámmal érintett ajánlatkérők beazonosításáról, és ezen ajánlatkérők listáját küldje meg az Állami Számvevőszék és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal részére;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2026. július 15.

c) gondoskodjon az előzetes piaci konzultáció alkalmazását elősegítő útmutató, valamint a közbeszerzéshez kapcsolódó piacismeret megszerzése és a piaccal való kapcsolattartás eszközeiről szóló útmutató felülvizsgálatáról és legújabb tapasztalatok alapján történő kiegészítéséről;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2026. december 31.

d) készítse és tegye közzé összefoglalót a közbeszerzési jogorvoslati szervek előtti ügyfélképeség tárgyát érintő európai uniós bírósági ítéletekről;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2026. március 31.

e) dolgozza ki a közbeszerzésekben az ajánlattevői oldal ismereteinek bővítését célzó képzések koncepcióját;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2026. július 31.

f) szervezzen egy szakmai fórumot a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti ügyfélképeség témájában a kérdéskörhöz kapcsolódó jogértelmezési kérdések megvitatása érdekében;

Felelős: közigazgatási és területfejlesztési miniszter

Határidő: 2026. november 30.

1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat

a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekről (2023–2026) szóló cselekvési terv 2026. évi felülvizsgálatáról

Hatályos: 2026. 03. 23. –

Lekérdezés ideje: 2026.03.30 16:47:12

3. felkéri a Közbeszerzési Hatóság elnökét, hogy szervezzen egy konferenciát vagy workshopot a közbeszerzési eljárásokat megelőző piackutatás tapasztalatainak és az alkalmazható jó gyakorlatok megosztása érdekében, a piackutatásban és az előzetes piaci konzultációk gyakorlatában jártas szakemberek részvételével;

Határidő: 2026. október 31.

4. felkéri a Gazdasági Versenyhivatal elnökét, hogy vizsgálja felül és egészítse ki a közbeszerzési verseny tisztaságát érintő korrupciós kockázatokkal és kartellmegállapodásokkal kapcsolatos szakmai iránymutatást, kitérve különösen a színlelt ajánlatok felismerésére vonatkozó információkra;

Határidő: 2026. december 31.

5. felkéri az Állami Számvevőszék elnökét és felhívja a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalt, hogy az éves ellenőrzési terveik összeállításakor vegyék figyelembe a 2. pont b) alpontja szerint megküldött tájékoztatás tartalmát.

1. melléklet az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozathoz

Cselekvési terv **A közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedések (2023–2026) Felülvizsgált változat (egységes szerkezetben)**

2026. március

1. Bevezetés

Az Európai Bizottság 2022. április 27-én az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerrel szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke szerinti ún. kondicionalitási eljárást indított Magyarországgal szemben, amelynek keretében a Kormány számos korrekciós intézkedés végrehajtását vállalta. A vállalások között szerepel, hogy a Kormány 2023. március 31-ig átfogó cselekvési tervet fogad el a közbeszerzési verseny fokozása céljából. Ezt a vállalást Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve (a továbbiakban: HET) is tartalmazza, amelyet 2022. november 30-án jóváhagyásra javasolt a Bizottság és 2022 decemberében fogadta el a Tanács.

Jelen dokumentum célja a fentiekben foglalt vállalás teljesítése, egyértelmű és ambiciózus határidők meghatározásával az egyes intézkedések 2023–2026 közötti időszakban történő végrehajtására.

A cselekvési terv időhorizontjának meghatározására a HET időtartamának figyelembevételével került sor, amely – a HET 2023. decemberi módosítását követően – jelenleg összesen mintegy 2571 milliárd forintnyi vissza nem térítendő támogatást és 1547 milliárd forintnyi hitelt felhasználó stratégiai fejlesztési projektet foglal össze a 2026. augusztus 31-ig tartó időszak vonatkozásában.

A cselekvési terv tartalmának kialakításakor a Kormány figyelembe vette a közbeszerzési versenyt elősegítő hazai és nemzetközi jó gyakorlatokat, a 2022 decemberében működésbe lépett teljesítménymérési keretrendszer (a továbbiakban: Teljesítménymérési Keretrendszer) első eredményeit és a Teljesítménymérési Keretrendszerben készült, 2023. február 28. napján közzétett elemzés megállapításait, valamint az Integritás Hatóság által a Korruptióellenes Munkacsoport keretében a közbeszerzési területet érintő, a verseny szintjének fokozása szempontjából releváns megállapításokat és ajánlásokat.

A cselekvési terv szervesen kapcsolódik más, a kondicionalitási eljárásban vállalt kötelezettségekhez is, amelyeknek hatékony végrehajtását elő kell segíteni a cselekvési tervben megfogalmazott intézkedések által. Ilyen vállalás és a közbeszerzési verseny fokozása szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír **az egyajánlatos közbeszerzések arányának csökkentése**, amelynek értelmében az egyajánlatos közbeszerzések arányát 2024-ig 15%-osnál alacsonyabb mértékűre kell csökkenteni mind az EU forrásból megvalósuló, mind pedig a tisztán hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések tekintetében. A 2022. február 28-i, az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) útján elfogadott intézkedések már működnek a verseny fokozása és az egyajánlatos közbeszerzési eljárások előfordulásának csökkentése érdekében. A versenyt elősegítő jó gyakorlatok körében értékelésre kerültek a Korm. rendelet gyakorlati alkalmazásával összefüggő tapasztalatok is az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR) elérhető adatok alapján. Továbbá a közbeszerzésekért felelős minisztérium megkeresést intézett a Közbeszerzési Szakértői Csoport (EXPP) európai uniós tagállamok által delegált képviselőihez, valamint – a Külgazdasági és Külügyminisztérium közbenjárásával – Magyarország külképviseleteihez, kérve őket a közbeszerzési verseny növelése érdekében bevezetett általuk ismert intézkedések, illetve a közbeszerzési verseny terén fennálló tapasztalataik és esetleges jó gyakorlatok megosztására. A megkeresésekre beérkezett tájékoztatásokat a Kormány szintén felhasználta jelen cselekvési terv elkészítésekor.

A cselekvési terv minden évre konkrét és mérhető célokat határoz meg az intézkedések tekintetében, tartalmazza a releváns célok és mutatók elérésére kialakított intézkedéseket – a végrehajtásukra vonatkozó konkrét határidőkkel –, megjelöli az intézkedések tekintetében a felelős intézményeket vagy hatóságokat és bemutatja a célok elérése nyomankövetésének módját.

A verseny intenzitásának fokozása érdekében kiemelten fontos területet képez az egyajánlatos közbeszerzések okainak feltárása, amely további, mélyreható vizsgálatot igényel. Ennek érdekében tovább vizsgálható különösen az egyes piaci szektorokban fennálló versenyhelyzet, a különböző típusú ajánlatkérők közbeszerzési gyakorlata, valamint a már bevezetett intézkedések, jogszabályi változások és egyéb külső körülmények hatása a közbeszerzésekben tapasztalható versenyhelyzetre. A közbeszerzésekért felelős miniszter (a továbbiakban: Miniszter) ezen a téren együttműködik nemzetközi szervezetekkel, különösen igénybe veszi a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) módszertani és szakmai támogatását.

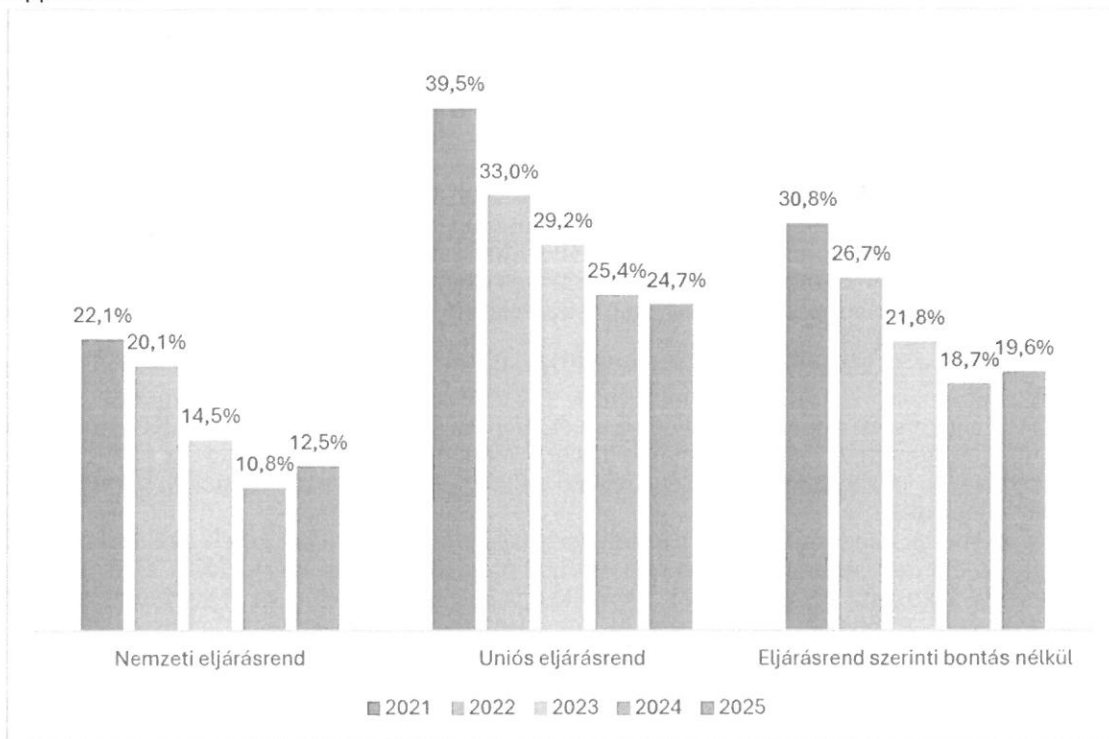
A Kormány vállalta a cselekvési terv évenkénti felülvizsgálatát, amelynek eredményeként a meglévő intézkedések módosíthatók és új intézkedések vezethetők be. A cselekvési terv első felülvizsgálatát a Kormány 2024. március 31-ig elvégezte, amelynek eredményeképp elfogadta a 1082/2024. (III. 28.) Korm. határozatot. A második felülvizsgálatra 2025. március 31-ig került sor a 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat elfogadásával. A harmadik felülvizsgálat is megtörtént 2026. március 31-ig. A 2026. évi felülvizsgálat eredményeképp aktualizált és kiegészített Cselekvési terv intézkedéseit az *1. melléklet* tartalmazza, egységes szerkezetben. Az éves felülvizsgálat keretében közzé kell tenni a Cselekvési tervben szereplő intézkedések végrehajtásának állására vonatkozó beszámolót, amelyet aktualizált tartalommal a *2. melléklet* tartalmaz. Az intézkedések előrehaladását a Miniszter rendszeres időközönként monitorozza, amelynek érdekében információt kér be a végrehajtásért felelős szervezetektől. Szükség esetén a Miniszter év közben is kezdeményezheti a cselekvési terv felülvizsgálatát.

2. A magyarországi közbeszerzésekben tapasztalható versenyhelyzet és az ahhoz kapcsolódó célkitűzések

Az egyajánlatos közbeszerzések aránya az Egységes Piaci Eredménytábla 2021. évre vonatkozó összesítése alapján Magyarországon 40% volt, míg ez az arány 2022. évben 33%-ra csökkent. A Kormány ugyanakkor elkötelezett a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelése iránt, így már a 1027/2021. (II. 5.) Korm. határozatban is célként határozta meg a verseny fokozását és az egyajánlatos közbeszerzések Európai Unió módszertana szerinti arányának 15%-nál alacsonyabb mértékűre történő csökkentését.

Az Eredménytábla csupán az Európai Unió Tenders Electronic Daily portálján (a továbbiakban: TED adatbázis) megjelenő hirdetményeket veszi alapul, azonban az adatok kiegészíthetők az uniós értékhatárokat el nem érő értékű közbeszerzések adataival is, amelyek az EKR-ben érhetők el.

Az egyajánlatos közbeszerzések aránya darabszám tekintetében, eljárásrendek szerint a 2021-2025. évben következőképp alakult :

Forrás: EKR

Külön vizsgálva az uniós és a hazai forrásból megvalósuló közbeszerzéseket, az egyajánlatos közbeszerzésekkel kapcsolatos adatok 2021-2025 között a következőképpen alakultak az EKR-ben szereplő adatok alapján:

Eredménytájékoztató közzétételének éve	EU finanszírozott (%)	Hazai finanszírozott (%)
2021	15,9	35,9
2022	13,4	31,3
2023	5,5	29,0
2024	4,2	22,3
2025	9,5	22,0

Forrás: EKR

A kondicionalitási eljárásban és a HET-ben a Kormány az alábbi ütemezés szerint vállalta az egyajánlatos közbeszerzések arányának csökkentését:

Eredménytájékoztató közzétételének éve	EU finanszírozott cél (%)	Hazai finanszírozott cél (%)
2022	15	32
2023	15	24
2024	15	15
2025	15	15
2026 (január - március) ⁴	15	15

A Kormány a Cselekvési terv előzményeként a 2022. év során már hozott intézkedéseket az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentése érdekében, amelyek az alábbiak szerint foglalhatók össze.

2021 februárjában a Kormány a 1027/2021. (II. 5.) Korm. határozatban vállalta, hogy az egyajánlatos közbeszerzések arányát 15%-nál alacsonyabb mértékűre csökkenti, az Európai Unió által használt módszertannal számolva (Egységes Piaci Eredménytábla módszertana).

2022. február 28-án konkrét intézkedések léptek életbe a közbeszerzési eljárásokban a verseny javítása érdekében a Korm. rendelet elfogadásával és kihirdetésével. A rendelet 2022. március 15-én lépett hatályba.

Magyarország a kondicionalitási eljárásban és a HET-ben a 2022. évre vállalt célkitűzéseit teljesítette. Az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések vonatkozásában Magyarország a 2023. évben is teljesítette az egyajánlatos közbeszerzések arányára vonatkozó elvárást (ezek aránya mindössze 5,5% volt), azonban a tisztán hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések aránya (29%) jelentősen elmaradt a kitűzött 24%-os célértéktől. Az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések tekintetében meghatározott célérték a 2024. és 2025. évben is teljesült (az egyajánlatos közbeszerzések aránya 2024-ben 4,2%, 2025-ben 9,5% volt), azonban a hazai forrásból megvalósuló egyajánlatos közbeszerzések aránya (2024-ben 22,3%, 2025-ben 22,0%) mindkét évben valamelyest elmaradt a 15%-os célértéktől. Ezzel együtt megállapítható, hogy az egyajánlatos közbeszerzések arányában 2024-ben jelentős javulás volt tapasztalható a hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén is, azonban az arány 2025-ben csak kismértékű csökkenést mutatott. Megjegyzendő viszont, hogy számos intézkedés csak hosszabb idő alatt fejt ki a hatását a közbeszerzési verseny tekintetében, részben amiatt, mert azok gyakorlati implementálása hosszabb időt vesz igénybe, részben pedig a közbeszerzések időigénye miatt (egyes eljárásokra gyakorolt hatások csak az eredménytájékoztató közzétételével jelennek meg a statisztikában).³

Jelen felülvizsgált cselekvési terv célja újabb olyan intézkedések bevezetése, amelyek – a már teljesített és teljesítendő intézkedések által generált hatásokon túl – tovább javíthatják a közbeszerzésekben a verseny szintjét és hozzájárulhatnak az egyajánlatos közbeszerzések további csökkenéséhez.

3. A Cselekvési terv felülvizsgálata

3.1. A 2024. évi felülvizsgálat

A közigazgatási és területfejlesztési miniszter a 1118/2023. (III. 31.) Korm. határozat 3. pontja, valamint a kondicionalitási eljárásban és a HET-ben vállaltak alapján 2024 márciusáig elvégezte a Cselekvési Terv felülvizsgálatát. A felülvizsgálat keretében megállapításra került, hogy a Cselekvési terv 2023. évre vonatkozó vállalásai (10 db intézkedés) maradéktalanul teljesültek (lásd a 2. mellékletben), valamint a 2024. évre eredetileg meghatározott vállalások (4 db intézkedés) teljesítése is megfelelő ütemben haladt.⁴ A *Teljesítménymérési Keretrendszer* keretében kitöltött kérdőívre adott válaszok alapján összességében a válaszadók hasznosnak találták a már bevezetett intézkedéseket.

Az egy ajánlattal záruló közbeszerzések terén azonban a tisztán hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén azok további jelentős csökkentésére volt szükség. Ehhez a Cselekvési Tervet további, a közbeszerzési versenyt közvetlenül vagy közvetett módon elősegíteni képes intézkedésekkel kellett kiegészíteni.

A Cselekvési Terv felülvizsgálatakor a Kormány az intézkedések kialakítása tekintetében támaszkodott a közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer eredményeire, amelyek közzétételére a 2023. év vonatkozásában 2024. február 28-án került sor. A Cselekvési Terv intézkedéseinek meghatározásához a Kormány figyelembe vette az *Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében* foglalt megállapításokat és ajánlásokat, amelyek közül számos, a közbeszerzési rendszert, illetve a közbeszerzések gyakorlatát érintő ajánlás került megfogalmazásra. A Kormány az ajánlásokra adott válaszában számos ajánlással kapcsolatban fejezte ki egyetértését. Ezek közül több olyan ajánlás volt azonosítható, amelyek szorosan kapcsolódnak jelen Cselekvési Terv tárgyköréhez, így ezeket indokolt változatlan, vagy esetenként módosított formában, a Cselekvési Tervben is szerepeltetni. Az Integritás Hatóság által vezetett *Korrupcióellenes Munkacsoport* szintén tett ajánlásokat a közbeszerzés terén, amelyek szintén megfontolásra kerültek a felülvizsgálat keretében.

A közbeszerzésekben az egyajánlatos közbeszerzések okainak feltárása és a magyarországi közbeszerzésekben a verseny intenzitásának növelése céljából a KTM és az OECD együttműködést alakított ki. Az együttműködés keretében az OECD szintén megvizsgálta a hazai közbeszerzések helyzetét és jelentést készített a magyarországi közbeszerzésekben tapasztalható versenyhelyzetről, különös figyelemmel az egyajánlatos közbeszerzésekre (*OECD: Improving Competitive Practices in Hungary's Public Procurement. Reducing Single-bids and Enhancing Supplier Participation* – a felülvizsgált cselekvési terv megjelenésekor még tervezet). Az OECD a jelentésében – nemzetközi tapasztalatokra és jó gyakorlatra hivatkozva – számos intézkedésre tett javaslatot, amelyek a rövid-, közép-, illetve hosszútávon alkalmasak lehetnek a közbeszerzési versenyhelyzet javítására. Az OECD javaslatai a jelentés tervezete alapján szintén figyelembe vételre kerültek a Cselekvési terv 2024-ben bevezetett intézkedéseinek kidolgozása során.

A Cselekvési Tervben szereplő intézkedések meghatározását megelőzően a KTM áttekintette továbbá a Korm. rendelet szerint elkészített intézkedési tervek tartalmát, a rendelkezésére álló nemzetközi jó gyakorlatokat, valamint a KTM közbeszerzési szakterületének közbeszerzési szabályok alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatait, amelyek szintén alapul szolgáltak egyes intézkedések kidolgozásához.

A fentiekén túl a Cselekvési Terv felülvizsgálata keretében az intézkedéseket bemutató táblázat (lásd az 1. mellékletben) átdolgozásra került, tekintettel az Európai Bizottság által ezen a területen tett észrevételekre és a Bizottság részéről a táblázat struktúrája kapcsán megküldött javaslatokra. Az intézkedések végrehajtásának monitoringját a KTM végzi, más szervezet felelősségébe tartozó intézkedéseknél a végrehajtásért felelős szervektől történő információkérés útján. Ennek keretében a Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság (a továbbiakban: KFF HÁT)⁵ a végrehajtás éves céljainak megvalósulását az év során folyamatosan, valamint az egyes intézkedések megvalósulását az azokra irányadó határidőkkel összhangban nyomon követi.

3.2. A 2025. évi felülvizsgálat

A Cselekvési Terv 2025. évi felülvizsgálata keretében a Kormány áttekintette a 1118/2023. (III. 31.) Korm. határozattal és a 1082/2024. (III. 28.) Korm. határozattal bevezetett intézkedések végrehajtásának állását, valamint ezzel párhuzamosan az egyajánlatos közbeszerzésekre vonatkozó adatokban bekövetkezett változásait. Összegezve megállapítható, hogy a bevezetett 28 intézkedés közül 22 intézkedés teljesült, 6 intézkedés pedig részben már teljesült, illetve teljesítése folyamatban van. Ezekről részletesebb információk a 2. mellékletben találhatóak. Ezzel együtt az egyajánlatos közbeszerzések adatai tekintetében egyértelmű pozitív trend azonosítható, azaz az egyajánlatos közbeszerzések aránya a legtöbb vizsgált bontás szerint csökkenést mutatott a 2024. évben⁶, amely alapján a már bevezetett intézkedések összességében hatékonyak bizonyultak. Ennek megfelelően a Kormány álláspontja szerint a fő hangsúlyt a már meghozott intézkedések hatékony végrehajtására, illetve a végrehajtás monitoringjára kell helyezni az elkövetkező időszakban.

A fentiek ellenére azonosítható volt néhány olyan terület, ahol további olyan intézkedések hozhatók, amelyek, a már meglévő vállalatokat kiegészítve, tovább javíthatják a hazai közbeszerzési rendszert a verseny növelése érdekében. Az egyik ilyen terület a dinamikus beszerzési rendszerek alapján megvalósított közbeszerzések köre, ahol a Teljesítménymérési Keretrendszer adatai alapján kifejezetten magas az egyajánlatos közbeszerzések aránya (2024-ben 34,8%). A másik ilyen terület az orvosi felszerelések, gyógyszerek és testápolási termékek CPV főcsoportba tartozó beszerzések köre, amelyek – a csökkenő tendencia ellenére – továbbra is jelentős darabszámot képviselnek az egyajánlatos közbeszerzések körében (2024-ben 740 db egyajánlatos közbeszerzés). A harmadik kiemelt terület általánosságban a professzionalizáció kérdése, amely a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók (a továbbiakban: FAKSZ) rendszerének 2026. június 30. napját követő kivezetésével⁷ kifejezetten aktuálissá válik, hiszen ezzel az állami közbeszerzési szaktanácsadóként (a továbbiakban: ÁKSZ) nem tevékenykedő közbeszerzési szakemberekre nem fognak egységes képzési követelmények vonatkozni. Ezzel együtt a professzionalizáció erősítésének szükségességét a Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei is megerősítették. Az említett területeken túl a közbeszerzési rendszer egészére pozitív hatással lehet az EKR további fejlesztése, a központosított közbeszerzések hatékonyságának javítása, valamint a szükséges esetekben az ellenőrzések fokozása.

Az újabb intézkedések kidolgozása során a Kormány figyelembe vette a már említett Teljesítménymérési Keretrendszer 2024. évre vonatkozó jelentésének eredményeit, valamint az Integritás Hatóság 2024. június 20-án közzétett 2023. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében szereplő ajánlásokat és a Korrupcióellenes Munkacsoport javaslatait. Továbbá, a már meglévő intézkedések végrehajtása során felmerülő újabb javaslatok (különös tekintettel az egészségügyi ágazatban létrehozott közbeszerzési szakmai munkacsoport által kidolgozott javaslatokra és a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 115. §-a szerinti eljárások alkalmazási gyakorlatáról szóló beszámoló eredményeire) is születtek, amelyekre támaszkodva újabb intézkedések kidolgozására, illetve egyes meglévő intézkedések kiegészítésére került sor.

Az egyes intézkedések részleteit az alábbi 4. pont és az 1. mellékletben szereplő táblázat részletezi (egységes szerkezetben a korábbi intézkedésekkel).

3.3. A 2026. évi felülvizsgálat

A Cselekvési Terv 2026. évi felülvizsgálata keretében a Kormány ismét áttekintette a már bevezetett intézkedések előrehaladását, valamint az egyajánlatos közbeszerzésekre vonatkozó legfrissebb adatokat. A meglévő intézkedések végrehajtása összességében eredményesen halad: a már elfogadott 34 intézkedés közül 25 teljes körűen megvalósult. További 6 intézkedés végrehajtása folyamatos, a tervezett ütemezés mentén zajlik. Két intézkedés esetében az eredeti ütemezéshez képest korrekció vált szükségessé. Egy intézkedés – a központi beszerző szervek csatlakozása az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózatához – külső körülmények miatt jelenleg nem valósult meg. Az intézkedések státuszáról részletesebb információk a 2. mellékletben találhatóak.

Az egyajánlatos közbeszerzések adatai tekintetében a 2024. évig gyors csökkenő tendencia volt tapasztalható mind az uniós forrásból, mind pedig a nemzeti forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén. A 2025. évi adatok azt mutatják, hogy az uniós források tekintetében továbbra is nagyon alacsony az egyajánlatos közbeszerzések aránya. A tisztán hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések esetén kismértékű csökkenés volt tapasztalható a 2024. évi adathoz képest, azzal, hogy az ambíciózusnak számító 15%-os célérték teljesítéséhez a már elfogadott intézkedések végrehajtásának folytatására és újabb intézkedések elfogadására van szükség. Ezzel együtt elmondható, hogy a közbeszerzések összességét nézve számos tekintetben csökkent az egyajánlatos közbeszerzések aránya 2025-ben, mint például az uniós értékhatárokat elérő értékű közbeszerzések, az árubeszerzésre irányuló közbeszerzések és az összes közbeszerzés érték szerinti aránya esetén. Más aspektusok tekintetében enyhe növekedés volt tapasztalható. Ilyen például a szolgáltatás megrendelések és az uniós értékhatárt el nem érő értékű építési beruházások köre.

Az egyajánlatos közbeszerzések 2021-2025. évi alakulásáról szóló jelentés és a Teljesítménymérési Keretrendszer legfrissebb adatai alapján megállapítható, hogy az egyajánlatos közbeszerzések csökkenésének megtorpanására hatással lehetett többek között a közbeszerzések összetételének változása. 2025-ben nőtt az uniós eljárásrendben lefolytatott közbeszerzések aránya (a 2024. évi 54,2 %-ról 58,8%-ra), amelyek körében általában magasabb az egyajánlatos közbeszerzések aránya. Az árubeszerzések darabszám aránya az utóbbi időszak legmagasabb értékét mutatta 2025-ben (55,1%), míg a hagyományosan alacsonyabb egyajánlatos darabszámmal rendelkező építési beruházások aránya kifejezetten alacsony volt (22,2%). Az elmúlt öt évben az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések aránya is a legalacsonyabb volt (18,8%). E mellett a dinamikus beszerzési rendszerek alapján

megvalósított beszerzések körében az egyajánlatos arány jelentősen csökkent (2024-ben 34,8%, 2025-ben 28,9%), azonban továbbra is az átlagnál magasabb volt.

Az egyes beszerzési tárgyakat CPV főcsoportonként megvizsgálva szintén változatos eredmények tapasztalhatók. Pozitív fejleménynek tekinthető, hogy az egyajánlatos közbeszerzésekkel hagyományosan legmagasabb darabszámban érintett *Orvosi felszerelések, gyógyszerek és testápolási termékek* beszerzése esetén tovább csökkent az egyajánlatos közbeszerzések száma, amely így összességében a 2021. évi 1538 darabról 2025-ben 526 darabra csökkent. Az egyajánlatos arány tekintetében is jelentős volt a csökkenés. Az egyajánlatos közbeszerzések aránya csökkenést mutatott továbbá a *Kőolajtermékek, tüzelőanyagok, villamos energia és egyéb energiaforrások*, valamint az *Élelmiszerek, italok, dohány és kapcsolódó termékek* főcsoport esetén. Ezzel szemben észrevehető mértékű növekedés volt tapasztalható a *Javítási és karbantartási szolgáltatások főcsoport* tekintetében. Továbbra is elmondható, hogy egyes beszerzési tárgyak tekintetében a piaci viszonyok jelentősen befolyásolják a közbeszerzésekben tapasztalható versenyhelyezetet. Ezt európai szinten a Világbank közbeszerzési irányelvek felülvizsgálata keretében az Európai Bizottság részére készített tanulmánya is megerősítette, kimondva, hogy az ajánlatkérők a verseny hiányát okozó tényezőknek csak egy részét tudják befolyásolni.⁸

A fentieket figyelembe véve a Kormány továbbra is azon az állásponton van, hogy a még folyamatban lévő intézkedések folytatásával, illetve a még hátralévő intézkedések teljesítésével elősegíthető a közbeszerzési eljárásokban a verseny növekedése. E mellett a Kormány elkötelezett aziránt, hogy újabb vállalatokkal is segítse a verseny növelését és az egyajánlatos közbeszerzések okainak orvoslását. Az újabb intézkedések tekintetében pedig célkitűzésként vállalható az ajánlatkérők által végzett piackutatások gyakorlatának megerősítése, a jogorvoslati lehetőségek igénybevételeinek további elősegítése, egyes ajánlatkérők gyakorlatainak vizsgálata, valamint a versenyjogi szabályok betartásának, illetve betartatásának ösztönzése. Ennek megfelelően az új intézkedések jelentős részben épülnek a már meglévő, akár már végrehajtott intézkedésekre, adott esetben megerősítve, kiegészítve azokat a versenyre gyakorolt erőteljesebb hatás elérése érdekében. Az intézkedések meghatározása során a Kormány figyelembe vette az Integritás Hatóság ajánlásait, a Teljesítménymérési Keretrendszer legutolsó eredményeit, valamint a korábbi intézkedések végrehajtásának tapasztalatait. Az újabb intézkedések az alábbi 4. pontban és az 1. mellékletben szereplő táblázatban kerültek kifejtésre.

4. A verseny szintjének növelését célzó intézkedések és azok indokai

I. Horizontális intézkedések

A verseny szintjének értékelését, valamint a verseny intenzitásának növelését támogató elemzések és kutatások elvégzése (Keretrendszer továbbfejlesztése) az OECD bevonásával (1. intézkedés)

Az OECD közbeszerzésekkel kapcsolatos nemzetközi tapasztalataira és szakértelmére tekintettel szakmai együttműködés kerül kialakításra az OECD szakértői és a Miniszter munkaszervezete között. Az együttműködés célja egyrészt az OECD szakmai támogatásának igénybevétele a magyarországi közbeszerzési piacon a verseny szintjének további értékelésére és az egyajánlatos közbeszerzések lehetséges okainak mélyreható feltárására, másrészt pedig az OECD segítséget nyújt a közbeszerzésre vonatkozó adatok elemzésében és a közbeszerzési rendszer teljesítményének mérésére szolgáló további releváns mutatók meghatározásában.

Az egyajánlatos közbeszerzések problematikája a különböző áruk, szolgáltatások és építési beruházások beszerzését nem ugyanolyan mértékben érinti, bizonyos szektorok esetében az ilyen közbeszerzések aránya magasabb. A Miniszter által a Korm. rendelet 8. §-a alapján elkészített és közzétett legfrissebb elemzés alapján megállapítható például, hogy a 2019-2022 közötti időszakban az egyajánlatos közbeszerzések közül darabszám szerinti mennyiségüket tekintve kiemelkednek a 33000000-0 Orvosi felszerelések, gyógyszerek és testápolási termékek főcsoportba tartozó beszerzések. A szállítófelszerelések és kiegészítő szállítási cikkek (pl. gépjárművek beszerzése), a laboratóriumi, optikai és precíziós felszerelések, valamint a javítási és karbantartási szolgáltatások esetében más beszerzési tárgyakhoz képest szintén magasabb volt az egyajánlatos közbeszerzések aránya.

Az OECD szakmai tapasztalatának és tudásának igénybevétele nagymértékben hozzá tud járulni a Kormány által kitűzött célhoz, miszerint az egyajánlatos közbeszerzések az Európai Unió módszertana szerinti arányát 15%-nál alacsonyabb mértékűre kell csökkenteni.

Az együttműködés keretében az OECD vállalja, hogy – a Miniszterrel együttműködésben – az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett szektorok vonatkozásában kutatást végez és konkrét intézkedéseket is tartalmazó, a nemzetközi jó gyakorlatok felmérésén is alapuló, a verseny fokozására irányuló javaslatokat fogalmaz meg az akcióterv 2024. évi felülvizsgálatához. Az OECD egy, a magyarországi egyajánlatos közbeszerzések lehetséges okairól szóló jelentést készít. Az együttműködés kiterjed továbbá a Teljesítménymérési Keretrendszer továbbfejlesztésének szakmai támogatására is, amelynek keretében az OECD javaslatokat fogalmaz meg az indikátorok felülvizsgálata, valamint az adatgyűjtés és elemzés módszertanának fejlesztése vonatkozásában.

A verseny szintjének elemzése során részletes vizsgálat elvégzése szükséges a szektorspecifikus jellemzők mellett különösen az ajánlatkérő szervezetek közbeszerzési gyakorlatai, valamint a jogszabályi változások hatásának (pl. előzetes piaci konzultációk) értékelése tekintetében is. Ezen kutatási területek esetében az OECD által készített jelentés ugyancsak hozzájárul majd a megfelelő következtetések levonásához, illetve a vonatkozó intézkedések előkészítéséhez.

Az OECD-vel való együttműködés 2023 márciusában létrejött és annak eredményeképp az OECD 2024. október 12-én közzétette az „Improving Competitive Practices in Hungary’s Public Procurement. Reducing Single-bids and Enhancing Supplier Participation” című végleges jelentését.

Ágazati vizsgálat az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett gazdasági szektorokban (15. intézkedés)

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium által az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerből kinyert adatok alapján az uniós forrásból megvalósuló közbeszerzések vonatkozásában Magyarország a 2023. évben már teljesítette az egyajánlatos közbeszerzések arányára vonatkozó elvárást (ezek aránya mindössze 5,5% míg a célérték 15% volt), azonban a tisztán hazai forrásból megvalósuló közbeszerzések aránya (29%) elmaradt a kitűzött 24%-os célértéktől. A

közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer adatai szerint az egyajánlatos közbeszerzések darabszámában és arányaiban is jelentős különbségek mutatkoznak egyes beszerzési tárgyak között. Bár a 63/2022 (II. 28.) Korm. rendeletben az előzetes piaci konzultáció kötelező alkalmazására vonatkozó kötelezettség az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett beszerzési tárgyak figyelembevételével került kialakításra, egyes beszerzési tárgyak tekintetében az egyajánlatos közbeszerzések aránya a 2023. évben továbbra is magas maradt. Ennek fényében egyrészt szükségessé vált az előzetes piaci konzultációra vonatkozó szabályok szigorítása (ld. 19. intézkedés), másrészt pedig szükségesnek mutatkozik az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett beszerzési tárgyak piacán fennálló piaci viszonyok mélyreható vizsgálata.

A közbeszerzési eljárásokban a verseny élénkítésének egyik eszköze a versenyhatóságok aktivitásának növelése, amely magában foglalhatja a verseny hiányával leginkább érintett közbeszerzési szektorok verseny szempontú elemzését, valamint a versenyellenes magatartásokkal szembeni hatékonyabb fellépést. A hazai, a közbeszerzési verseny terén hatáskörrel rendelkező szervezetek tevékenységének összehangolása és ehhez kapcsolódóan a versenyhatóság tevékenységének fokozása az OECD közbeszerzési verseny javítása érdekében tett javaslatok között is szerepel, amely keretében az OECD szakértői kifejezetten javasolták mélyreható szektorális elemzések elkészítését. Továbbá, nemzetközi szinten is jó gyakorlatnak számít a versenyhatóságok bevonása a közbeszerzésekben a versenyhelyzet elemzésébe és a versenyjogi jogsértésekkel szembeni fellépés erősítésébe.

A közbeszerzésekben tapasztalható versenyhelyzet javítása érdekében a Kormány – a Gazdasági Versenyhivatallal folytatott előzetes egyeztetést követően – felkéri a Gazdasági Versenyhivatalt, hogy az egyajánlatos közbeszerzések szektorális eloszlására vonatkozó adatok figyelembevételével válassza ki azokat a közbeszerzési piacokat (szektorokat), amelyek esetén a leginkább szükségesnek tartja a versenyhelyzet vizsgálatát. Ezt követően pedig folytasson le a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) VIII. Fejezete szerinti 3 db ágazati vizsgálatot a kiválasztott szektorokban. A vizsgálatok célja egyrészt az érintett szektorokban a verseny alacsony szintje okainak vizsgálata, a szektorokban fennálló esetleges versenyellenes magatartások azonosítása, valamint a verseny javítása érdekében megvalósítandó további intézkedések megalapozása (pl. versenykorlátozó magatartásokkal szembeni fellépés, egyéb versenyt élénkítő kormányzati intézkedések).

A Gazdasági Versenyhivatal kiválasztotta a vizsgálattal érintett közbeszerzési piacokat és elkészítette az orvosi képkalkoló diagnosztikai berendezések, a személygépjármű és haszongépjármű beszerzések, valamint a szünyogirtás piacát érintő vizsgálatáról szóló jelentéseit.

Közbeszerzési szakmai munkacsoport létrehozása az egészségügyi ágazatban (16. intézkedés)

A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer adatai szerint az egyajánlatos közbeszerzések darabszámában és arányaiban is jelentős különbségek mutatkoznak egyes beszerzési tárgyak között, amelyek keretében jelentős részt képvisel az egészségügyi ágazat. A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium egyajánlatos közbeszerzések alakulásáról szóló 2023. évre vonatkozó jelentése alapján az orvosi felszerelések, gyógyszerek és testápolási termékek körében az egyajánlatos közbeszerzések darabszáma 1105 volt (az összes 2903 egyajánlatos eljárás részéből), aránya pedig az ilyen tárgyú beszerzések 42,1%-át tette ki 2023-ban. Az egészségügyi ágazat jelentős érintettségét az OECD egyajánlatos közbeszerzések körében készített kutatása is megerősítette. A 2023. évben az 63/2022 (II. 28.) Korm. rendelet szerint intézkedési terv készítésére kötelezett ajánlatkérők között is az egyajánlatos közbeszerzések legmagasabb száma jellemzően az egészségügyi intézmények beszerzéseikhez kapcsolódóan figyelhető meg. Ennek nyomán indokolt az egészségügyi ágazatban az egyajánlatos közbeszerzések magas száma okainak és az ágazatban végbemenő folyamatok, illetve beszerzési gyakorlatok részletesebb vizsgálata. Ennek hasznos eszköze az ágazatban érintett szereplőkkel való párbeszéd kialakítása és a tapasztalatok megosztása, amely révén akár további célzott intézkedések fogalmazhatók meg ezen a területen.

A fentiek nyomán – a Belügyminisztérium egészségügyi államtitkárával folytatott előzetes egyeztetést követően – az egészségügyi ágazatban közbeszerzési szakmai munkacsoport alakul a Belügyminisztérium egészségügyért felelős szakterületének vezetésével, valamint a KTM közbeszerzési szakterülete, az ágazatba tartozó ajánlatkérők és gazdasági szereplőket tömörítő szakmai érdekképviseleti szervezetek részvételével. A munkacsoport feladata az egészségügyi ágazatban az egyajánlatos közbeszerzések magas számának, illetve ezek csökkentése lehetőségeinek feltárása, az egyes tárgykörökben alkalmazott konkrét beszerzési gyakorlatok vizsgálata, valamint releváns javaslatok megfogalmazása.

A szakmai munkacsoport felállításra került, amely kidolgozta az egészségügyi ágazat közbeszerzési eljárásait érintő első javaslatát.

Ajánlatkérők által készített intézkedési tervek végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok és azok egyajánlatos közbeszerzésekre gyakorolt hatásainak értékelése (17. intézkedés)

Az egyajánlatos közbeszerzésekkel kapcsolatos fellépés egyik fontos eszköze a Kormány részéről a 63/2022 (II. 28.) Korm. rendelettel bevezetett azon szabály, amely szerint az egyajánlatos közbeszerzésekkel leginkább érintett ajánlatkérőknek intézkedési tervet kell készíteniük, amelyben bemutatják az általuk megvalósított egyajánlatos közbeszerzések lehetséges okait, valamint a tervezett intézkedéseket annak érdekében, hogy az ilyen eljárások a lehető legalacsonyabb szintre csökkenjenek. 2023-ban összesen 137 ajánlatkérő volt köteles intézkedési tervet készíteni. A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium által elvégzett előzetes vizsgálat alapján megállapítható, hogy az intézkedési tervek minőségében jelentős különbségek azonosíthatók. Továbbá, jelenleg nem biztosított az intézkedési tervek megvalósításának nyomon követése, illetve azok hatásainak felmérése. Ennek nyomán az OECD az egyajánlatos közbeszerzések visszaszorítása érdekében létrejött együttműködés keretében javaslatot fogalmazott meg az ajánlatkérői intézkedési tervek részletesebb vizsgálatára, illetve ezek megvalósulásának nyomon követésére.

A Kbt. 187. § (1) bekezdése nyomán a Közbeszerzési Hatóság feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és az ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszabályi közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltségét. A Kormány az intézkedés keretében – a Közbeszerzési Hatósággal folytatott előzetes egyeztetés követően – felkéri a Hatóságot az egyajánlatos intézkedési tervek hatásainak vizsgálatára egyes ajánlatkérőknél – a terv készítésére köteles ajánlatkérők köréből vett mintán – az intézkedési tervet készítő ajánlatkérők egy részének megkeresése, illetve a releváns adatok vizsgálata útján. A vizsgálat elvégzésének módszerét, a kiválasztott minta nagyságát és a jelentés elkészítésének módszertanát a Hatóság határozza meg. A Hatóság egy jelentésben összegzi a megállapításait, amelyet a honlapján közzétesz. A Hatóság ezt követően módszertani segítséget nyújt a jövőben az érintett ajánlatkérők számára az intézkedési tervük elkészítéséhez, illetve azok megvalósításához.

A Közbeszerzési Hatóság a jelentését közzétette és 2025. január 1. napjától kezdődően módszertani segítséget nyújt az érintett ajánlatkérők számára az intézkedési tervük elkészítéséhez, illetve azok megvalósításához. A jelentéssel egyidejűleg a Hatóság módszertani segédanyagot is közzétett a honlapján, amely az intézkedési tervek javasolt felépítésére, valamint az érintett ajánlatkérők által, – a verseny szélesítése érdekében – az eljárások előkészítése során figyelembe veendő releváns szempontokra vonatkozóan is tartalmaz előírásokat.

Az egyajánlatos közbeszerzésekkel több éven keresztül leginkább érintett ajánlatkérők vizsgálata (35. intézkedés)

A 63/2022 (II. 28.) Korm. rendelet alapján az NFK valamennyi évben közzéteszi az egyajánlatos közbeszerzési eljárásai csökkentése érdekében intézkedési terv készítésére köteles ajánlatkérők listáját, beleértve az egyajánlatos közbeszerzések darabszámát és arányát. Az eddig közzétett listák alapján megállapítható, hogy bár az ajánlatkérők rendszerint teljesítik az intézkedési terv elkészítésére vonatkozó kötelezettségüket, számos ajánlatkérő esetében az egyajánlatos közbeszerzések darabszáma és aránya évről évre meghaladja a 63/2022 (II. 28.) Korm. rendeletben meghatározott arány- és darabszámot (egy naptári évben az egyajánlatos közbeszerzések aránya EU értékhatár felett a 20%-ot meghaladja és legalább 5 eljárást folytatnak le EU értékhatár felett).

Az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése terén kialakítandó intézkedések tekintetében maguk az ajánlatkérők vannak a legjobb pozícióban, hiszen ők ismerik legjobban egy-egy beszerzési tárgy piacát és képesek alakítani a beszerzési gyakorlatukat oly módon, hogy elősegítsék a minél szélesebb versenyt egy-egy eljárásban. Erre tekintettel az intézkedési terv készítésére köteles ajánlatkérők körében szükséges kiemelten megvizsgálni a tartósan magas egyajánlatos közbeszerzések okait. Az intézkedés keretében a közbeszerzésekért felelős miniszter azonosítja az egyajánlatos közbeszerzések tekintetében több éven keresztül kiemelten magas aránnyal, illetve darabszámmal érintett ajánlatkérőket, és felkéri az Állami Számvevőszéket és a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalt ezen ajánlatkérők beszerzési gyakorlatainak kiemelt vizsgálatára. Az ellenőrző szervek betervezhetik az ellenőrzési tervükbe ezen ajánlatkérők beszerzési gyakorlatának átfogóbb vizsgálatát.

II. A közbeszerzési eljárások adminisztratív terheinek csökkentése

Kizáró okok hiánya igazolására szolgáló adatbázisok automatizált lekérdezése (2. intézkedés)

A jelenlegi közbeszerzési folyamatban adminisztrációs terhet jelent az ajánlattevők számára – amely különösen jelentős a legkisebb vállalkozások esetében –, hogy egyes kizáró okok hiányának igazolására hivatalos dokumentumokat kell benyújtaniuk, valamint külön meg kell jelölniük azokat az adatbázisokat, ahol a feltételek teljesülése ellenőrizhető. Ajánlatkérői oldalról pedig sok időt vesz igénybe a benyújtott igazolások, illetve a rendelkezésre álló különböző adatbázisok ellenőrzése. A közbeszerzési folyamat megkönnyítése érdekében az EKR fejlesztése nyomán lehetővé válik a Közbeszerzési Hatóság és a Gazdasági Versenyhivatal által vezetett, kizáró okok hiánya igazolására szolgáló nyilvántartások adattartalmának automatikus megjelenítése egy-egy gazdasági szereplő vonatkozásában. Ezáltal az ajánlatkérők számára nem lesz szükséges ezeket az adatbázisokat minden egyes gazdasági szereplőre vonatkozóan külön-külön lekérdezni, amellyel gyorsulhat a bírálati folyamat, így rövidülhet a közbeszerzési eljárások időtartama. Az automatizált lekérdezési funkció az ajánlattevők számára is elérhetővé válik, amely jelentősen megkönnyíti az adott ajánlattevő vonatkozásában az egyes adatbázisokban szereplő információk az ajánlat benyújtását megelőző ellenőrzését.

A fejlesztés bevezetésével csökkennek a közbeszerzési eljárásban mind az ajánlatkérők, mind pedig az ajánlattevők adminisztratív terhei. Ezáltal rövidülhet a közbeszerzési eljárások időtartama is, amely az adminisztráció egyszerűsödésével együtt alkalmas arra, hogy ösztönözze a közbeszerzésekben a szélesebb körű ajánlattevői részvételt. Ezt megerősítik a Teljesítményértékelési Keretrendszer keretében, a 2022. évre vonatkozóan végzett kérdőív felmérés eredményei is, amelyek alapján a kitöltők döntő többsége szerint ösztönzőleg hatna a versenyre az EKR-ben további automatizációk bevezetése (a 485 válaszadó közel 90 százaléka), illetve a bírálat és az értékelés időtartamának

csökkentése (a 485 válaszadó kétharmada). A nemzetközi kutatásból kiderült, hogy például Szlovákiában is sor került az elektronikus közbeszerzési eszközökben végzett változtatásokra a verseny növelése érdekében.

A kizáró okok hiánya igazolására szolgáló adatbázisok automatizált lekérdezésére irányuló funkció bevezetésre került az EKR-ben.

A bontáshoz kapcsolódó várakozási idő csökkentése (18. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében a közbeszerzések iránti bizalom növelése és a közbeszerzések hatékonyságának fokozása érdekében javasolta – az EKR megbízható, kiszámítható működésére is tekintettel – az ajánlattételi határidő lejárta és a bontás közé beiktatott két órányi időtartamú várakozási idő kiiktatását.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány egyetértett a javaslattal, azzal a kikötéssel, hogy meg kell vizsgálni műszaki szempontból annak lehetőségét, hogy a szóban forgó várakozási idő milyen mértékben csökkenthető le, amellet, hogy az ajánlattétellel és a bontással kapcsolatos műveletek üzembiztos elvégzéséhez technikailag szükséges időtartam biztosított maradjon. Ennek nyomán a Kormány a közbeszerzésekért felelős miniszter útján elvégzi a szükséges műszaki szempontú vizsgálatot, javaslatot tesz a szükséges jogszabály-módosításokra és elvégzi az EKR vonatkozó fejlesztését.

Az ajánlattételi határidő és a bontás közé beiktatott várakozási idő 2025. március 1-jétől 60 percre csökkent.

III. A közbeszerzési eljárásokhoz történő hozzáférés, illetve a részvétel támogatása

Automatikus értesítések beállításának lehetősége az EKR-ben (3. intézkedés)

Az EKR jelenleg is számos különböző szempont alapján teszi lehetővé a hirdetmények közötti keresést az érdeklődők számára. Ehhez két külön felület is rendelkezésre áll, nevezetesen a „Megindított eljárások” és a „Közbeszerzési hirdetmények” menüpont. Emellett külön keresési felületen kereshetők a „Megindított előzetes piaci konzultációk”, valamint a „Keretmegállapodás alapján indított beszerzések”. A közbeszerzési eljárások nyújtotta üzleti lehetőségek feltérképezéséhez azonban a gazdasági szereplőknek minden esetben fel kell menniük az EKR honlapjára és a megfelelő keresési paraméterek beállításával (vagy akár anélkül) keresést kell indítaniuk a rendszerben. Jelenleg azonban az őket potenciálisan érdeklő eljárásokról nem kapnak külön értesítést a rendszerből, amellyel a számukra releváns hirdetmények felkutatása időigényes folyamat lehet.

A releváns közbeszerzési eljárások könnyebb azonosítása érdekében az EKR fejlesztésére kerül sor oly módon, hogy a gazdasági szereplők vagy akár bármely érdeklődő személy vagy szervezet automatikus, e-mail útján történő értesítéseket kérhet az EKR-ben megjelenő hirdetményekről. A fejlesztést követően a felhasználók kérhetik majd, hogy bármely megjelenő hirdetményről kapjanak értesítést vagy beállíthatnak preferenciákat (pl. beszerzés tárgya, CPV kód, teljesítés helye, eljárásrend), amely által csak a számukra potenciálisan releváns hirdetményekről kapnak értesítést. Az értesítések beállítására lehetőség lesz a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó hirdetmények és az előzetes piaci konzultációkra vonatkozó hirdetmények esetén is. A funkció ingyenesen elérhető lesz (az EKR-ben való külön regisztráció nélkül).

Az értesítések beállításával a gazdasági szereplők hamarabb értesülhetnek a számukra releváns közbeszerzési eljárásokról és előzetes piaci konzultációkról, amellyel időt takaríthatnak meg, hiszen nem kell folyamatosan böngészni az EKR oldalát, a Közbeszerzési Értesítőt, illetve a TED adatbázist, amely által nagyobb eséllyel tudnak időben értesülni és ajánlatot tenni vagy részt venni előzetes piaci konzultációban. A cselekvési terv elkészítése során végzett nemzetközi kutatás eredményei alapján Németországban például javasolják a potenciálisan alkalmas ajánlattevők értesítését a TED-en megjelenő hirdetményekről a verseny növelése érdekében. A Teljesítménymérési Keretrendszer keretében végzett kérdőíves felmérés eredménye alapján szintén ösztönzőleg hatna a versenyre az EKR értesítési funkcióinak bővítése: az összesen 485 válaszadó közel 90 százaléka vélte úgy, hogy az EKR értesítési funkcióinak továbbfejlesztése és további automatizációk bevezetése elősegítené a verseny intenzitását és a közbeszerzésekben való ajánlattételi hajlandóságot.

A vonatkozó EKR fejlesztés megvalósult, az automatikus értesítési funkció az EKR-ben elérhető.

CPV kód szerinti keresési funkció további fejlesztése és bővítése az EKR-ben (4. intézkedés)

Az EKR-ben a „Közbeszerzési hirdetmények” menüpontban jelenleg is van lehetőség CPV kód szerinti keresésre, azonban tetszőleges CPV kód megadása nem lehetséges, a CPV kódoknak csupán egy része választható ki egy legördülő menüből. Bár szabad szöveges keresési funkció is rendelkezésre áll, ez a beszerzési tárgyak különféle, ajánlatkérők általi elnevezése miatt nem minden esetben alkalmas kellően pontos keresési eredmények megjelenítésére. Ez megnehezíti a gazdasági szereplők számára az őket érdeklő hirdetmények közti gyors és hatékony keresést. Ennek megoldásaként az EKR fejlesztésére kerül sor, amelynek eredményeként egy differenciáltabb keresést lehetővé tevő keresési funkció fog a felhasználók rendelkezésére állni. Ennek segítségével a felhasználók jóval pontosabb eredményeket kaphatnak majd a keresések során, ha konkrét beszerzési tárgyra szeretnének rákeresni.

Jelen pontban leírt fejlesztés szorosan kapcsolódik a 3. pontban leírt fejlesztéshez, hiszen a CPV kód szerinti keresési funkciók további fejlesztésével és bővítésével egyúttal lehetővé válik a CPV kód szerinti automatikus értesítések bevezetése is. A Teljesítménymérési Keretrendszer keretében végzett kérdőíves felmérés az előző pontban már hivatkozott eredményei is azt támasztják alá, hogy az EKR értesítési funkcióinak továbbfejlesztése és további automatizációk bevezetése elősegítené a verseny intenzitását és ösztönözné a közbeszerzési eljárásokban való részvételt.

A vonatkozó EKR fejlesztés megvalósult, a továbbfejlesztett keresési funkció az EKR-ben elérhető.

Közbeszerzési dokumentumok anonim módon történő elérhetőségének biztosítása az EKR-ben (5. intézkedés)

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 39. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési dokumentumokat a gazdasági szereplők számára elektronikus úton, - a regisztrálási adatok megkérésének kivételével – közvetlenül, korlátlanul és teljeskörűen, térítésmentesen hozzáférhetővé tenni. A

gyakorlatban egy potenciális ajánlattevő jellemzően csak akkor fér hozzá a részletes közbeszerzési dokumentumokhoz, ha a közbeszerzési eljárásra már jelezte az érdeklődését.

A felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók szakmai testületével folytatott egyeztetés szerint már az is elrejtethet egyes ajánlattevőket az érdeklődés jelzésétől és a későbbi ajánlattételtől, hogy az érdeklődés jelzése nem történhet anonim módon, tehát az ajánlatkérő számára már az ajánlattételi szakaszban láthatóvá válik, hogy mely gazdasági szereplők érték el az adott közbeszerzési eljárás dokumentumait. E mellett a Korrupcióellenes Munkacsoport is javasolta a közbeszerzési dokumentumok anonimizált elérése biztosításának megteremtését, mind a kormányzati szereplők, mind pedig a nem kormányzati szervek támogatása mellett.

A fentiek megoldása érdekében lehetővé válik az EKR-ben, hogy a közbeszerzési dokumentumokat anélkül tekinthessék meg, illetve tölthessék le a regisztrált felhasználók, hogy külön jelezniük kellene az érdeklődésüket egy-egy közbeszerzési eljárásban. Ez a lehetőség a közbeszerzési dokumentumok elérhetőségét szabályozó jogszabályok módosításával biztosítható, amire a Miniszter tesz javaslatot. Az ajánlatérők így nem fognak értesülni arról, hogy mely felhasználók töltötték le a dokumentumokat, tehát lényegében azok anonim módon elérhetők lesznek. Ezzel javulhat a közbeszerzési eljárásokba vetett bizalom, valamint a dokumentumok könnyebb elérhetősége önmagában is ösztönző hatással lehet az eddignél szélesebb körű ajánlattételre a közbeszerzési eljárásokban.

A vonatkozó EKR fejlesztés megvalósult, a közbeszerzési dokumentumok anonim módon történő elérhetősége az EKR-ben biztosított.

A jogorvoslati díjakra vonatkozó szabályozás felülvizsgálata (6. intézkedés)

A közbeszerzési eljárásokban a jogorvoslat lehetősége Magyarországon széles körben biztosított, azonban a kérelemre induló jogorvoslati eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat (a továbbiakban: jogorvoslati díj) kell fizetni. Ennek mértéke a közbeszerzési eljárás értékétől, illetve a kérelmi elemek számától függően akár 50 millió forint is lehet. Bár a jogorvoslati díj mértéke hivatott garantálni, hogy csak indokolt esetben kezdeményezzen valaki jogorvoslati eljárást, a Teljesítménymérési Keretrendszer keretében elvégzett kérdőíves kutatás eredményei alapján látható, hogy egyrészt indokolt könnyíteni a versenyt korlátozó ajánlatkérői gyakorlatokkal szembeni fellépést, másrészt a jogorvoslati díjak mértéke a jogorvoslati eljárásokhoz való hozzáférés megnehezítése útján közvetve az ajánlattételtől is visszatartó potenciális ajánlattevőket. Ki kell emelni továbbá, hogy az ajánlattétellel járó költségeket is jelentősen megemlíthetik egy esetleges jogorvoslati eljárás költségei.

A kérdőíves felmérés adatai szerint a válaszadók jelentős hányada vélte úgy, hogy egy közbeszerzési jogorvoslati eljárás igénybevétele vonatkozásában visszatartó hatása van az igazgatási szolgáltatási díj mértékének (a válaszadók több, mint 80 százaléka). A verseny mértékét tovább fokozhatná, amennyiben a közbeszerzési dokumentumokkal, a bírálatokkal és az értékeléssel kapcsolatos jogorvoslati igénybevételek feltételeit könnyítené a jogalkotó.

A nemzetközi kutatás alapján például Szlovákiában is az ajánlattételre ösztönző hatásúnak látják a jogorvoslati díjak csökkentését.

A Közbeszerzési Döntőbizottság előtt indított jogorvoslati eljárásért fizetendő díjak a jogorvoslati eljárásokhoz való hozzáférésre és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásokban való részvételére gyakorolt hatását mind a Teljesítménymérési Keretrendszer, mind a Korrupcióellenes Munkacsoport közbeszerzési al munkacsoportja részletesen vizsgálta. A Korrupcióellenes Munkacsoportban a kormányzati tagok és a nem kormányzati szereplők is egyetértettek abban, hogy a jogorvoslati díjakat felül kell vizsgálni a piaci szereplők (különösen a KKV-k) jogorvoslatokhoz való jobb hozzáférése érdekében, biztosítva azonban, hogy a jogorvoslati díjak változása ne teremtsen lehetőséget a jogorvoslati kérelmek benyújtási jogának visszaélésszerű alkalmazására. A fentiek ismeretében a Miniszter a jogorvoslati díjak mértékét felülvizsgálja és javaslatot tesz azok módosítására oly módon, hogy az jobban ösztönözze a közbeszerzési eljárásokban való szélesebb körű részvételt. Ennek keretében a közbeszerzési eljárást megindító felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok versenykorlátozó jellege miatt indított jogorvoslati eljárások díjainak jelentős csökkentésének lehetősége is külön vizsgálat tárgyát fogja képezni. A fentiek alapján a Miniszter javaslatot nyújt be a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárásáért fizetendő díjat szabályozó jogszabályok módosítására.

Az intézkedés megvalósult: a Kbt. vonatkozó módosítása 2024. február 1-jén hatályba lépett. A Teljesítménymérési Keretrendszer az intézkedés hatásai tekintetében ismertette, hogy 2023-hoz képest a megindult és lezárult jogorvoslati eljárások száma emelkedést mutatott 2024-ben. 2024-ben összesen 27 db-bal több érdemi döntés született jogorvoslati kérelem alapján, mint 2023-ban.¹⁰ Mivel a kérelemre induló jogorvoslatok darabszáma az uniós eljárásrendnél nőtt, ebben valószínűleg megmutatkozik a 2024. február 1-jén hatályba lépett jogorvoslati díj csökkentésének hatása, ami leginkább az uniós eljárásrenddel kapcsolatos jogorvoslatokért fizetendő díjat érintette. 2025-ben a kérelemre indított eljárások mennyisége érdemben nem változott, tehát azok szintje a korábbi magasabb szinten maradt.¹¹

Az előzetes piaci konzultáció kötelező adattartalmának bővítése a tervezett alkalmassági követelményekkel és értékelési szempontokkal (7. intézkedés)

Az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentése és a verseny fokozása érdekében a Korm. rendeletben a Kormány meghatározta, hogy a közbeszerzési eljárást megelőző, független szakértőkkel, hatóságokkal, illetve piaci résztvevőkkel lefolytatott előzetes piaci konzultáció alkalmazása mely esetekben és milyen feltételek mellett kötelező. Ennek megfelelően, a Korm. rendelet 1. § (5) bekezdés a) és b) pontjai alapján az előzetes piaci konzultáció során az ajánlatkérő köteles a közbeszerzés tárgyát, a műszaki leírás tervezetét és a szerződéstervezetet vagy a főbb szerződéses feltételeket a konzultáció meghirdetésekor közzétenni és a közzétett dokumentumok véleményezésének lehetőségét bármely potenciális ajánlattevő vagy egyéb érdekelt szervezet részére biztosítani.

A Teljesítménymérési Keretrendszerben készített elemzés és a kérdőíves adatfelmérés eredményei rámutattak arra, hogy a verseny aránytalanul korlátozó alkalmassági követelmények alkalmazása és az értékelési szempontok diszkriminatív alkalmazási gyakorlata a verseny intenzitására is negatív hatással van. Az ajánlattevő szervezetek több, mint 60 százaléka nevezte legalább gyakori problémának az alkalmassági követelmények a versenyt aránytalanul korlátozó alkalmazását, míg az értékelési szempontok diszkriminatív alkalmazását legalább gyakori problémának tartók aránya közel 40 százalék volt. A kérdőívet független tanácsadóként kitöltők is hasonlóan magas arányban értékelték a verseny intenzitását érintő, legalább gyakori problémának az aránytalan alkalmassági követelmények alkalmazását (válaszadók valamivel több, mint 40 százaléka) és az értékelési szempontok diszkriminatív alkalmazását (válaszadók közel fele). Az előzetes piaci konzultációk hatékonyságának növelését a Korrupcióellenes Munkacsoport is szorgalmazta.

Ugyan a közbeszerzési dokumentumok jogsértő voltának orvoslása érdekében már az ajánlattételi szakaszban is több jogintézmény áll az ajánlattevők rendelkezésére (előzetes vitarendezés, jogorvoslat), a fenti probléma megoldása érdekében, a megelőzésre helyezve a hangsúlyt, az előzetes piaci konzultáció keretében kötelezően közzéteendő adatok és dokumentumok köre a Korm. rendelet módosításával kibővítésre kerül az alkalmassági követelményekkel és az értékelési szempontokkal annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők még a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően megismerhessék és véleményezhessék ezen, a verseny és a szerződés odaítélésének szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró feltételeket. Ez elősegíti egyfelől a közbeszerzési eljárások még alaposabb előkészítését, másrészt visszaszorítja az aránytalan alkalmassági követelmények és az értékelési szempontok diszkriminatív módon történő alkalmazását, fokozva ezzel a potenciális ajánlattevők részvételét a közbeszerzési eljárásokban.

Az intézkedés megvalósult: a 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet vonatkozó módosítása 2023. szeptember 1-jén hatályba lépett.

Előzetes piaci konzultációk kötelező alkalmazására vonatkozó szabályozás felülvizsgálata (19. intézkedés)

A verseny ösztönzésével kapcsolatos nemzetközi jó gyakorlatok áttekintése, valamint az egyajánlatos közbeszerzések EKR-ből kinyert adatai alapján a 63/2022. (II.28.) Korm. rendelet szerinti intézkedések alkalmazása pozitív hatással van az egyajánlatos közbeszerzések megelőzésére. Továbbá a konzultációk előírása általánosságban is kedvező hatással lehet a vállalkozások közbeszerzésekben való részvételére, illetve a közbeszerzési dokumentumok minőségére, valamint lehetőséget biztosít a versenykorlátozó előírások kiszűrésére már a közbeszerzési eljárások hivatalos megindítását megelőzően. Az előzetes piaci konzultáció kötelező alkalmazását a 63/2022 (II.28.) Korm. rendelet meghatározott beszerzési tárgyak, illetve ajánlatkérők esetén már bevezette az uniós eljárásrendben lefolytatott nyílt és meghívásos eljárások tekintetében. A nemzeti forrásból finanszírozott eljárások körében az egyajánlatos közbeszerzésekre vonatkozó célértéktől való elmaradásra tekintettel azonban indokolt az előzetes piaci konzultációk kötelező alkalmazása körének jelentős kiterjesztése. Az előzetes piaci konzultációkra vonatkozó szabályozás felülvizsgálatának szükségességét az Integritás Hatóság is megfogalmazta a 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében.

A 63/2022 (II. 28.) Korm. rendelet módosítása révén általánosan kötelezővé válik uniós és nemzeti eljárásrendben a közbeszerzési eljárások előtt az előzetes piaci konzultáció alkalmazása, amennyiben az ajánlatkérő nem írja elő a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi okot. Ez alól mindössze a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások, Kbt. 115. §-a szerinti eljárások (amelyekre a 20. intézkedés értelmében a Kormány speciális szabályozásra tesz javaslatot), keretmegállapodásos eljárások, dinamikus beszerzési rendszerek, valamint a koncessziós beszerzési eljárások fognak kivételt képezni.

Az intézkedés megvalósult: a 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet vonatkozó módosítása 2024. március 15-én hatályba lépett.

A Kbt. 115. §-a szerinti, öt ajánlattevő közvetlen meghívásával induló eljárás gyakorlatának vizsgálata (20. intézkedés)

A Kbt. 115. §-a szerinti eljárás olyan, kizárólag a 300 millió forintot el nem érő építési beruházások esetén alkalmazható közbeszerzési eljárásfajta, amelyet az ajánlatkérő nyilvános meghirdetés nélkül, öt, általa alkalmasnak tartott gazdasági szereplő közvetlen felhívásával indíthat meg. Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében kritikákat fogalmazott meg az eljárásfajta kapcsán és javasolta ennek megszüntetését vagy hirdetményes eljárásfajtvá történő átalakítását. A Korrupcióellenes Munkacsoport 2022. évi jelentésében szintén

szerepelt az arra vonatkozó vizsgálat szükségessége, hogy a Kbt. 115. § szerinti közbeszerzések korrupciós kockázatait hogyan lehetne úgy csökkenteni, hogy megmaradjon annak a kkv-k számára előnyös tartalma. Az OECD az egyajánlatos közbeszerzésekre vonatkozóan készített felmérésében szintén az eljárásfajta megszüntetésére vagy átalakítására tett javaslatot.

A Kormány álláspontja szerint az eljárásfajta fenntartása célszerű az adminisztratív terhek növelésének elkerülése érdekében, illetve a megszüntetése amiatt sem indokolt, mivel ezen eljárásfajta útján megvalósított beszerzések csupán töredékét (2023-ban 2%-át) teszik ki a közbeszerzések összértékének. A Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei alapján az eljárási hatékonyság szempontjából vizsgálva a Kbt. 115. §-a szerinti eljárások lényegesen rövidebb idő alatt folytathatóak le, mint a nemzeti nyílt eljárások és a lefolytatás költségei is alacsonyabbak. A Kormány ezért a figyelembe veendő szempontok mérlegelésével a Cselekvési terv kiegészítése keretében az eljáráshoz kapcsolódóan megvizsgálja az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők kiválasztásának, illetve változtatásának (kötelező rotáció) gyakorlati tapasztalatait és erről beszámol a Korrupcióellenes Munkacsoportnak. A Kormány vállalja, hogy amennyiben a vizsgálat eredménye alapján az szükséges, a közbeszerzésekért felelős miniszter útján kidolgozza a Kbt. ezen eljárásfajta vonatkozó szabályainak a vizsgálat által feltárt problémák orvoslását szolgáló módosítását, és benyújtja azt az Országgyűlés részére és/vagy javaslatot tesz az eljárásra vonatkozó útmutató felülvizsgálatára.

A Kbt. 115. §-a szerinti, öt ajánlattevő közvetlen meghívásával induló eljárások alkalmazási gyakorlatáról szóló beszámolót a Kormány megküldte a Korrupcióellenes Munkacsoportnak. Több év adatainak elemzése nyomán a beszámoló arra a következtetésre jutott, hogy az eljárásfajta azonosíthatóan gyengesebbé, a számadatok azonban nem mutatnak visszaélésre alkalmas elterjedtségére az eljárásfajta alkalmazását illetően. Mindezekre tekintettel – mivel az elemzés nem támasztotta alá annak indokoltságát – a beszámoló nem fogalmazott meg a szabályozási környezet változtatására, illetve útmutató felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot, ugyanakkor javaslatot tett a jelen Cselekvési tervben szereplő módon (31. intézkedés), bizonyos területre irányuló ellenőrzés fokozására.

A központi közbeszerzési rendszerekben alkalmazott keretszámok és rész-ajánlattétel biztosítási gyakorlatok vizsgálata az európai uniós forrásfelhasználással érintett keretmegállapodások tekintetében (21. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében megállapította, hogy mivel a központosított beszerzési körbe vont beszerzések jellemzően nagyértékűek, eleve korlátozottabb az eljárásokon részvételre képes ajánlattevők köre. Továbbá felhívta arra a figyelmet, hogy a keretmegállapodások tipikusan 2-4 évre bezárják a közbeszerzési piacot, amely a versenyhelyzetre is jelentős hatással van. Ehhez kapcsolódóan az Integritás Hatóság javaslatot tett annak vizsgálatára, a központi beszerző szervek sajátosságaihoz igazodóan, hogy milyen optimális keretszámmal célszerű a keretmegállapodások megkötése. Javasolta megvizsgálni annak lehetőségét is, hogy akár rész-ajánlattétel biztosításával több keretmegállapodás fedje le a központi beszerzési tárgyakat, ezzel is szélesítve a versenyt, és az abban való részvétel lehetőségét.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány – a központi beszerző szervezetekkel folytatott egyeztetés eredményeként – egyetértett a javaslattal és vállalta, hogy a közbeszerzésekért felelős miniszter megkeresi a központi beszerző szervezetek felügyelő minisztereket annak érdekében, hogy kerüljön megvizsgálásra a központi közbeszerzési rendszerekben alkalmazott keretmegállapodásos keretszámok, rész-ajánlattételi körök alkalmazási gyakorlata. Az intézkedés közbeszerzési versenyhez való szoros kapcsolata révén a Cselekvési Terv is kiegészül ezen intézkedéssel azon keretmegállapodások vonatkozásában, amelyekből európai uniós forrásból történő beszerzés megvalósítására van lehetőség, és ennek eredményeként a központi beszerző szervezetek jelentést tesznek közzé a vizsgálat eredményéről.

A központi közbeszerzési rendszerekben alkalmazott keretszámok és rész-ajánlattétel biztosítási gyakorlatok vizsgálatának eredményeit a KEF és a DKÜ közzétette.

A keretmegállapodáson és dinamikus beszerzési rendszeren alapuló egyedi szerződések gazdasági szereplők közötti megoszlására vonatkozó adatok közzététele, a központi beszerző szervezetek által teljesítendő adatszolgáltatásokhoz kialakított egységes sablon szerint, azon keretmegállapodások és dinamikus beszerzési rendszerek vonatkozásában, amelyekből európai uniós forrásból történő beszerzés megvalósítására van lehetőség (22. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében a fenti 21. intézkedés nyomán említett kihívások mellett utalt arra, hogy azok piacra gyakorolt hatása miatt a központosított beszerzések működésének hatékonysága kulcsfontosságú a közbeszerzések megfelelő működése szempontjából. Az Integritás Hatóság a nyilvánosság és az átláthatóság erősítése érdekében javasolta megismerhetővé tenni a központi beszerző szervezetek által kötött keretmegállapodások és dinamikus beszerzési rendszerek alapján kötött egyedi szerződések odaítélésének gazdasági szereplők közötti megoszlásával kapcsolatos adatokat. Az említett adatok megismerhetősége a transzparencia biztosítása révén a közbeszerzésekben tapasztalható versenyre is pozitív hatással lehet.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány – a központi beszerző szervezetekkel folytatott egyeztetés eredményeként – egyetértett a javaslattal, és a központi beszerző szervezetek által teljesítendő adatszolgáltatásokhoz egységes sablon kerül kialakításra. Az adatok megismerhetőségének biztosítása érdekében a Cselekvési terv kiegészül az adatok éves közzétételére vonatkozó kötelezettséggel azon keretmegállapodások és dinamikus beszerzési rendszerekben alapuló egyedi szerződések vonatkozásában, amelyek alapján európai uniós forrásból finanszírozott egyedi szerződés megkötésére van lehetőség.

A keretmegállapodáson és dinamikus beszerzési rendszeren alapuló egyedi szerződések gazdasági szereplők közötti megoszlására vonatkozó adatokat a 2024. és 2025. évekre vonatkozóan a KEF és a DKÜ közzétette.

Ügyfélképessegre vonatkozó felmérés elkészítése és tájékoztató anyag készítése (23. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében megállapította, hogy indokolt az ügyfélképesseggel kapcsolatos gyakorlat vizsgálata, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az aktuális gyakorlat

alkalmas a jogorvoslati joghoz való jog korlátozására. Ehhez kapcsolódóan az Integritás Hatóság javasolta többek között egy útmutató kiadását.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány – a Közbeszerzési Hatósággal és a Közbeszerzési Döntőbizottsággal folytatott egyeztetés eredményeként – vállalta, hogy a közbeszerzésekért felelős miniszter útnán felkéri a Közbeszerzési Döntőbizottságot az ügyfélképeségre vonatkozó felmérés elvégzésére és tájékoztató anyag elkészítésére. A vállalt intézkedéssel jelen Cselekvése terv is kiegészül.

Az ügyfélképeségre vonatkozó tájékoztató anyagot a Közbeszerzési Döntőbizottság a honlapján közzétette.

A központosított közbeszerzési rendszerek igénybevevői elégedettségének mérését biztosító rendszer létrehozása (29. intézkedés)

A központosított közbeszerzési rendszerek használatával az azokhoz csatlakozó ajánlatkérők egyes beszerzési tárgyakat gyorsabban és egyszerűbben szerezhetnek be, mintha saját maguk folytatnák le minden esetben a közbeszerzési eljárásokat. Ehhez azonban elengedhetetlen a központi beszerző szervek hatékony és eredményes működése. Ennek ösztönzésére alkalmas eszköz a rendszert igénybevevő ajánlatkérők elégedettségének rendszeres mérése, illetve annak a lehetőségének a megteremtése, hogy az ajánlatkérők konstruktív visszajelzéseket küldhessenek a központi beszerző szervek által nyújtott szolgáltatásokról. A visszajelzések alapján a központi beszerző szervek folyamatosan javítani tudják az általuk nyújtott szolgáltatás minőségét és hatékonyságát. Az Integritás Hatóság 2023. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében megjegyezte, hogy több európai uniós tagállambeli központi beszerző szervezet által kialakított rendszer részét képezi az „ügyfélelégedettség” mérése, így javaslatot tett ilyen gyakorlatok hazai implementálására.

A fentiek nyomán a Kormány felkéri a központi beszerző szerveket irányító minisztereket, hogy az általuk felügyelt központi beszerző szervek (KEF, DKÜ és NKOH) bevonásával hozzanak létre szakértői munkacsoportot az egységes módszertan kidolgozására, és vezessenek be egy olyan elégedettség mérési rendszert az általuk nyújtott központi közbeszerzési szolgáltatásokkal való elégedettség monitorozásához, amely alkalmas a szolgáltatások javítására irányuló intézkedések megalapozásához. Első körben a központi beszerző szervek kidolgozzák a visszajelzés-kérések és azok kezelésének módszertanát, amelyet a honlapjukon közzétesznek. Ezt követően létrehoznak egy olyan webes felületet, amelyen keresztül az ajánlatkérők a központi beszerző szerveken keresztül történő beszerzéseiket követően visszajelzést tudnak küldeni az általuk igénybevett szolgáltatás tekintetében. A visszajelzés kiterjed különösen a szolgáltatással kapcsolatos általános véleményre, a beszerzés időigényére, költséghatékonyságára, valamint bármely egyéb, a szolgáltatás szempontjából releváns aspektusra. A központi beszerző szervek a visszajelzéseket rendszeresen értékelik és szükség esetén lépéseket tesznek a szolgáltatás javítása érdekében.

Az elégedettségmérési rendszer a központi beszerző szervek részéről bevezetésre került.

A közbeszerzésekhez kapcsolódó információk, szakmai anyagok átláthatóbb módon történő megjelenítése az EKR-ben (30. intézkedés)

A hazai közbeszerzési eljárások, nyilvántartások és tájékoztató anyagok elérhetőségének egyik legfontosabb forrása az EKR honlapja. Egyes információk, különösen a jelentések, közlemények, módszertani anyagok, szakmai dokumentumok elérését nehezíti, hogy ezek elérésére a honlapon nincsen külön menüpont, hanem ezek a hírek között tudnak csak megjelenni. Míg a frissebb dokumentumok elérése kapcsán ez nem okoz különösebb nehézséget, a régebbi anyagokat már nagyobb kihívás megtalálni az oldalon a hírek között. Az anyagok kereshetőségének javítása érdekében az Integritás Hatóság is tett javaslatot egy külön almenüpont létrehozására a 2023. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében.

Az anyagokhoz, információkhoz való hozzáférés javítása érdekében az EKR honlapjának fejlesztése megvalósul oly módon, hogy a közbeszerzésekért felelős miniszter által kiadott közlemények, módszertani anyagok, valamint egyéb szakmai dokumentumok ne kizárólag az EKR hírek körében jelenjenek meg, hanem a felületen létrehozott, külön erre a célra szolgáló menüpontban is.

Az EKR honlapján a szakmai anyagok külön menüpontban elérhetővé váltak.

A Kbt. 115. § szerinti eljárást gyakran alkalmazó ajánlatkérők kiemelt figyelemmel történő vizsgálata (31. intézkedés)

A 20. intézkedés keretében a közbeszerzésekért felelős miniszter megvizsgálta a Kbt. 115. §-a szerinti eljárás tapasztalatait, különös tekintettel az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők kiválasztásának, illetve változtatásának (kötelező rotáció) gyakorlati tapasztalataira, és megküldte az erről szóló beszámolót a Korrupcióellenes Munkacsoport részére. Az ajánlatkérők arra irányuló gyakorlata tekintetében, hogy az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplőket milyen mértékben változtatják, a vizsgálat eredményei nem utaltak a visszaélősszerű jogalkalmazás elterjedtségére, és az eljárásfajta szabályainak megtartása mellett szóltak az alacsonyabb adminisztratív terhek, valamint a kiemelkedő KKV részvételi és nyertességi arány (91 %, illetve 94 %). A dokumentumban ezért a Kormány megállapította, hogy az eljárásfajta megszüntetése nem javasolt, illetve hogy az azzal kapcsolatos kihívások nem jogalkotási eszközökkel kezelhetők. Az egyik azonosított kihívás a részekre bontás tilalma betartásának ellenőrzése abban az esetben, ha egy-egy ajánlatkérő rendszeresen alkalmazza ezt az eljárásfajta. Így a beszámolóban a Kormány indokoltan látta az ellenőrzések fokozását azon ajánlatkérők esetében, ahol egy ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti eljárástípust egy éven belül tíznél több alkalommal alkalmazza. Az intézkedés a Korrupcióellenes Munkacsoport jelentésének a Cselekvési terv 2025. évi felülvizsgálatának idején rendelkezésre álló tervezetében is szerepel.

Az ellenőrzés fokozása érdekében a közbeszerzésekért felelős miniszter évente összegyűjti azon ajánlatkérőket, akik a Kbt. 115. §-a szerinti eljárástípust egy tizenkét hónapos időtartamon belül tíznél több alkalommal alkalmazták és a listát megküldi a közbeszerzések ellenőrző szervek (ÁSZ, KEHI) részére. Az érintett ellenőrző szervek ezen ajánlatkérők tekintetében betervezhetik az ellenőrzési tervükbe ezen eljárások átfogóbb vizsgálatát, különös

figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérők betartották-e a részekre bontás tilalmára vonatkozó kötelezettségeiket, és az eljárásban ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők kiválasztása és változtatása a verseny tisztaságának és az esélyegyenlőség elvének szem előtt tartásával történt-e.

A 2024 október – 2025 szeptember közötti időszakra vonatkozó adatok megküldésre kerültek az ÁSZ és a KEHI részére.

Új életciklusköltség-számítási módszerek kidolgozása az orvosi eszközök beszerzése körében (32. intézkedés)

Egyes beszerzési tárgyak esetén az életciklusköltség-számítási módszerek alkalmazása növelheti a beszerzések hosszú távú hatékonyságát azzal, hogy az ajánlatkérő az értékelés során nem csak az ajánlati árat veszi figyelembe, hanem a beszerzett áru vagy szolgáltatás élettartama során felmerülő egyéb költségeket is. Az életciklusköltség-számítás egyik lehetséges esete, hogy az életciklus-költségeket olyan áruk (pl. orvosi eszközök) esetén vesszük figyelembe, amelyeknek nagy a fogyóanyag igényük, hiszen ilyen esetben a fogyóanyagok költsége jóval magasabb lehet, mint magának az eszköznek a beszerzési ára. A 16. intézkedés keretében a Belügyminisztérium Egészségügyi Államtitkársága (BM EÜÁT) által létrehozott munkacsoport javaslatot tett az orvosi eszközök beszerzése terén az életciklusköltség-számítási módszerek szélesebb körű alkalmazására. Ez a versenyre is pozitív hatással lehet, hiszen így csökkenhetnek azok a helyzetek, amelyekben egy eszköz megvásárlását követően a hozzá tartozó fogyóanyag beszerzése külön közbeszerzési eljárásban, de a kompatibilitás miatt verseny nélkül zajlik, továbbá a számítási módszer alkalmas lehet annak felmérésére, hogy a fogyóeszközök folyamatos beszerzése helyett költséghatékonyabb megoldás lehet-e egy új eszköz beszerzése.

Az ilyen módszerek alkalmazásának elősegítése és ösztönzése érdekében a BM EÜÁT vezette egészségügyi beszerzésekkel foglalkozó munkacsoport – a közigazgatási és területfejlesztési miniszter, valamint a Közbeszerzési Hatóság bevonásával – életciklusköltség-számítási módszertant dolgoz ki 3 orvostechikai eszköz beszerzésére vonatkozóan. A módszertan kidolgozásához alapul szolgálhat különösen a beteg közeli (POC) orvostechikai eszközökre vonatkozóan már rendelkezésre álló segédlet.

Előzetes piacfelmérés gyakorlatának támogatása (36. intézkedés)

A 19. intézkedés nyomán az előzetes piaci konzultáció széles körben kötelezővé vált, valamint a 26. intézkedés végrehajtásával elkészült és nyilvánosan megjelent a közbeszerzéshez kapcsolódó piacismeret megszerzése és a piaccal való kapcsolattartás eszközeiről szóló útmutató. Az Integritás Hatóság a 2024. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében javasolta az előzetes piaci konzultációk hatékonyságának növelését, tekintettel a konzultációkban részt vevő gazdasági szereplők alacsony számára. Továbbá, a GVH a személygépjárművek és haszongépjárművek beszerzésének hazai közbeszerzési piacon lefolytatott gyorsított ágazati vizsgálatról szóló jelentésében megállapította, hogy a konzultációkkal kapcsolatban a piaci szereplőknek vegyessék a tapasztalatait: míg a kiírások egy részében az ajánlatkérők figyelembe veszik a visszajelzéseket, számos esetben figyelmen kívül hagyják azokat.¹²

2026-ban bevezetésre került az EKR új előzetes piaci konzultációs felülete, amely részben a konzultációkkal kapcsolatos kihívásokat hivatott orvosolni. Ezzel együtt szükségessé válhat az előzetes piaci konzultációk és az ezeken túl elvégzett ajánlatkérői piackutatások hatékonyságának növelése, amely a Kormány álláspontja szerint további intézkedést igényel. Az intézkedés keretében sor kerül az előzetes piaci konzultációk és a piackutatások gyakorlatának felmérésére, az ezzel kapcsolatos tapasztalatok megosztására, valamint szükség szerint a vonatkozó útmutatók aktualizálására. A tapasztalatok megosztásához a Kormány felkéri a Közbeszerzési Hatóságot, hogy – a program KFF HÁT-tal történő egyeztetése mellett – szervezzen egy konferenciát vagy workshopot, amelyen a piackutatásban és az előzetes piaci konzultációk gyakorlatában jártas szakemberek megosztják tapasztalataikat és az alkalmazható jó gyakorlatokat. A rendezvényen elhangzottak és az érdekeltekkel való további konzultáció során tudomására jutott tapasztalatok alapján, az előzetes piaci konzultáció alkalmazását elősegítő útmutatót, valamint a közbeszerzéshez kapcsolódó piacismeret megszerzése és a piaccal való kapcsolattartás eszközeiről szóló útmutatót a KFF HÁT aktualizálja.

Jogorvoslati ügyfélképeséggel kapcsolatos ismeretek megerősítése (37. intézkedés)

A 22. intézkedés eredményeképp a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyfélképeségre vonatkozó tájékoztató anyagot készített és tett közzé. Az Integritás Hatóság a 2024. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében továbbra is kritikát fogalmazott meg az ügyfélképeség megítélésének hazai gyakorlatáról.

Az ügyfélképeséggel kapcsolatos értelmezési kérdések tisztázása érdekében a KFF HÁT összefoglalót készít és tesz közzé a témában releváns európai uniós bírósági ítéletekről, összhangban az Integritás Hatóság jelentésére adott kormányzati válaszban foglaltakkal. Ezen túl a KFF HÁT egy szakmai fórumot szervez témában, amelyen az Integritás Hatóság és a jogorvoslati szervek (Közbeszerzési Döntőbizottság, bíróságok) képviselői is részt vesznek és megvitathatják az ügyfélképeséggel kapcsolatos jogértelmezési kérdéseket.

IV. A közbeszerzésekhez kapcsolódó képességek fejlesztése a közbeszerzések szereplői körében

Az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő módszerekről és gyakorlatokról szóló útmutató frissítése és kiegészítése újabb jó gyakorlatokkal (8. intézkedés)

A Korm. rendelet 5. §-a értelmében az egyajánlatos közbeszerzésekkel legnagyobb arányban érintett ajánlatkérőknek intézkedési tervet kell közzétenniük az ilyen közbeszerzések csökkentése érdekében. A Korm. rendelet 6. §-a értelmében a Miniszter útmutatót tett közzé az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő legjobb módszerekről, illetve gyakorlatokról. Az útmutató segítségül szolgált a Korm. rendelet alapján intézkedési terv elkészítésére

kötelezett ajánlatkérők számára az első intézkedési tervek elkészítéséhez. A tervekben az ajánlatkérőknek be kellett mutatniuk egyrészt az egyajánlatos közbeszerzések magas számának lehetséges okait, valamint a közbeszerzési eljárásaikban a verseny növelése és az egyajánlatos közbeszerzések csökkentése érdekében meghozni tervezett intézkedéseiket. Számos ajánlatkérő az útmutatóban javasolt intézkedések bevezetéséről nyilatkozott, azonban a közzétett intézkedési tervekben többen olyan intézkedést is megjelöltek, amelyek jó gyakorlatként szolgálhatnak a jövőben más ajánlatkérők számára is. Második alkalommal az érintett ajánlatkérőknek 2023. március 31-ig kell intézkedési tervet közzétenniük, amelyben a korábbihoz képest új intézkedéseket is szerepeltethetnek, valamint lehetőségük van a korábbi intézkedések hasznosságát is értékelni.

A fentiek fényében a Miniszter összesíti az intézkedési tervekben bemutatott, azonban az útmutatóban nem szereplő jó gyakorlatokat, valamint megvizsgálja a verseny hiányának intézkedési tervekben szereplő lehetséges indokait és ezeket alapul véve kiegészíti a meglévő útmutató szövegét. Az útmutatóban szereplő intézkedések alapjául szolgálhatnak továbbá a nemzetközi szinten feltárt, a verseny szintjére pozitív hatással járó jó gyakorlatok is. Az aktualizált útmutató segítségével szolgálhat az ajánlatkérők számára a jövőbeli intézkedési terveik elkészítéséhez, valamint bármely ajánlatkérő segítségül hívhatja az útmutatót, annak érdekében, hogy növelni tudja a verseny szintjét az általa lefolytatott közbeszerzési eljárásokban.

Az intézkedés megvalósult: a kiegészített útmutató a palyazat.gov.hu oldalon elérhető.

Közbeszerzési képzés KKV-k számára (9. intézkedés)

A közbeszerzési rendszer bonyolultsága és a vonatkozó szabályrendszer megfelelő ismeretének hiánya, valamint az EKR használatával kapcsolatos gyakorlati tudás hiánya számos vállalkozást visszatart a közbeszerzési eljárásokban való részvételtől, különös tekintettel a KKV-kra. Egy közbeszerzési ismereteket tartalmazó, kifejezetten az ajánlattevőket célzó képzési rendszer azonban alkalmas lehet arra, hogy olyan vállalkozásokat is ösztönözzön a közbeszerzési eljárásokban való részvételre, akik eddig nem, vagy csak kevés alkalommal tettek ajánlatot közbeszerzésben. A közbeszerzésekben a verseny elősegítésének egyik fontos eszköze a KKV-k segítése és ösztönzése a közbeszerzési eljárásokban való részvételre, amit a nemzetközi kutatás során kapott tagállami válaszok is alátámasztanak; pl. Dániában és Litvániában is KKV-k segítését és ösztönzését tekintik a verseny növelése egyik legfontosabb eszközének.

A Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei is alátámasztják a közbeszerzési képzés szükségességét. A kérdőíves felmérés adatai alapján megállapítható volt, hogy a válaszadók több mint fele legalább gyakori problémának tartja a verseny intenzitása szempontjából az ajánlattevő szervezetek hiányos közbeszerzési ismereteit. A válaszadók hasonló aránya, közel fele tartotta problémának a verseny mértéke szempontjából, hogy az ajánlattevők az EKR-rel kapcsolatos ismeretei hiányosak. A képzési program szükségességét indokolja továbbá, hogy a kérdőíves felmérés adatai szerint a válaszadók több mint 40 százaléka szerint korlátozza a verseny intenzitását és az ajánlattevők közbeszerzési eljárásokban való részvételét, hogy egy közbeszerzési eljárás a versenypiaci folyamatokhoz képest átláthatatlan, bonyolult, a szabályozást és a jogalkalmazási gyakorlatot érintő gyakori változások miatt nehezen tervezhető folyamat. A fenti eredményekkel egybevág a kérdőíves felmérés arra vonatkozó adatai, miszerint a válaszadók jelentős hányada, több mint 90 százaléka szerint fokozná a verseny intenzitását és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásokban való részvételét az ajánlattevők a közbeszerzésekkel és az EKR-rel kapcsolatos általános ismereteinek bővítése.

A fentiek érdekében egy kifejezetten az ajánlattevői oldal számára kifejlesztett képzési rendszer kerül felállításra, amely magában foglalja a releváns tananyagok kidolgozását. A képzési rendszer mikro-, kis- és középvállalkozások számára lesz ingyenesen elérhető. A képzés elsősorban e-learning tananyagok önálló feldolgozásán és online oktatás során történik majd, azonban esetenként személyes oktatásra is sor kerülhet. A képzések a legfontosabb elméleti és gyakorlati információkat nyújtják arról, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások hogyan tudnak sikeresen felkészülni és részt venni a közbeszerzési eljárásokban. A képzési anyagok különösen a jogorvoslatok igénybevitelére, az ajánlattétel kérdéseire, az EKR használatára és a közbeszerzési szerződések teljesítése során felmerülő sajátosságokra fognak kiterjedni. A Korrupcióellenes Munkacsoport javaslatára a képzés tartalma kiterjed az integritással és a korrupció elkerülésével kapcsolatos témákra is. Az online oktatásokon és jelenléti képzéseken egy vállalkozásból csak korlátozott számú résztvevő vehet majd részt annak érdekében, hogy minél több vállalkozás képviselői számára nyíljon lehetőség az oktatásokon való részvételre.

A képzésekhez és az e-learning tanfolyamokhoz való hozzáféréshez online regisztrációs mechanizmus kerül létrehozásra. Biztosítva lesz, hogy a képzéseken való részvételt az online rendszer bejelentkezési adatai és a foglalkozások során megválaszolandó tesztkérdések segítségével a képzés megvalósításáért felelős szerv ellenőrizni tudja. A Miniszter gondoskodik arról is, hogy az érdeklődő mikro-, kis- és középvállalkozások is regisztrálhassanak a közelgő képzésekről szóló e-mail értesítésekre, amelyek tartalmazzák a tanfolyam tartalmának és a regisztrációs folyamatnak a részleteit.

A képzések lebonyolítását és a tananyagok kidolgozását az Európai Unió finanszírozza a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközön (RRF) keresztül.

Az első online képzések 2023 júniusában elindultak.

Támogatási program KKV-k számára (10. intézkedés)

A közbeszerzésekben történő részvételt illetően további visszatartó erő lehet a gazdasági szereplők számára az ajánlattétel költsége. Egy KKV, aki nem rendelkezik megfelelő belső erőforrással és szaktudással tipikusan külsős tanácsadó bevonásával tud ajánlatot tenni egy-egy közbeszerzési eljárásban. Ezt azonban nem minden potenciális ajánlattevő – különösen

a KKV-k – tudja vagy hajlandó megfizetni, különös tekintettel arra, hogy bizonytalan, hogy végül ők kerülnek-e nyertesként kihirdetésre az eljárásban. A 9. pontban említettek alapján a KKV-k részvételének támogatása nemzetközi szinten is jó gyakorlatnak tekinthető a közbeszerzésekben a verseny fokozásának eszközeként.

A mikro-, kis- és középvállalkozások (különös tekintettel a mikro- és kisvállalkozásokra) közbeszerzési eljárásokban való részvételének támogatása érdekében kapcsolatos költségeikért közvetlenül kifizetendő átalánykompenzációt

biztosító támogatási rendszer kerül felállításra a közbeszerzési eljárásokban való részvételük megkönnyítése és a belépési akadályok csökkentése céljából. A támogatási rendszer keretében nyújtott pénzügyi támogatás különösen a közbeszerzési tanácsadó igénybevételének költségeit fedezi, de nem fedezi a közbeszerzési eljárásban való részvételnek az adott vállalkozás által viselt összes költségét.

A támogatás kedvezményezettjei objektív, megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási kritériumok alapján kerülnek kiválasztásra.

A támogatásra csak azok a mikro-, kis- és középvállalkozások lesznek jogosultak, amelyek érvényes ajánlatot nyújtottak be egy közbeszerzési eljárásban (vagy azt a közbeszerzési eljárás szabályai szerint az ajánlatkérőnek nem kellett elbírálnia és bírálat hiányában az ajánlatot nem nyilvánította érvénytelennek), és amelyek a közbeszerzési eljárásban való ajánlat benyújtását megelőző tizenkét hónapban nem vettek részt más közbeszerzési eljárásban. Az egy vállalkozás által benyújtott támogatási kérelmek száma korlátozott lesz.

A támogatási programot az Európai Unió finanszírozza a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközön (RRF) keresztül.

A támogatási Program 2023. március 31-én elindult.

Az összeférhetlenségről szóló új útmutató kiadása (11. intézkedés)

Az összeférhetlenség jogintézménye megfelelő alkalmazásának és az ilyen helyzetek elkerülésének, feltárásának és orvoslásának kiemelt jelentősége van a verseny tisztasága és átláthatósága szempontjából. A Kbt. 2022 őszi módosítása jelentős mértékben módosította a Kbt. 25. §-ában szabályozott összeférhetlenségi szabályt az uniós jognak – különösen az (EU, Euratom) 2018/1046 Rendelet 61. cikkének – való maradéktalan megfelelés érdekében. Ennek megfelelően 2022. október 11. napjától a Kbt. 25. § (4) bekezdése értelmében összeférhetlenség áll fenn akkor, ha az ajánlatkérő részéről az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont vagy az eljárás eredményét befolyásolni képes személy – ide értve a közbeszerzési szolgáltatót, valamint az általa foglalkoztatottakat is – közvetve vagy közvetlenül olyan pénzügyi, gazdasági vagy egyéb személyes érdekkel rendelkezik, amely úgy tekinthető, hogy befolyásolja funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlását.

Figyelemmel arra, hogy az összeférhetlenség fennállása sok esetben nem egy mérlegelés nélkül megítélhető kérdés, a jogalkalmazóknak kiemelt figyelmet kell fordítani és különös körültekintéssel kell eljárni annak érdekében, hogy az összeférhetlenségi helyzet felmerülése esetén a jogszabálynak megfelelő döntést meg tudják hozni és a szükséges megfelelő intézkedéseket meg tudják tenni az ilyen helyzetek megelőzése, feltárása és orvoslása érdekében.

A Teljesítménymérési Keretrendszerben elvégzett kérdőíves felmérés eredményei alapján a válaszadók közel fele szerint legalább gyakran előforduló probléma a közbeszerzési verseny intenzitása szempontjából, hogy a szabályozást és a jogalkalmazási gyakorlatot érintő gyakori változások miatt a közbeszerzési eljárásban való részvétel nehezen tervezhető folyamat. Megjegyzendő, hogy a fenti problémát gyakorinak nevező válaszadók közül a mind az ajánlatkérői, mind az ajánlattevői oldalra rálátó független tanácsadók több mint 60 százalékos aránya volt a legmagasabb. Ki kell emelni, hogy a Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei rámutattak arra is, hogy a közbeszerzési verseny intenzitását korlátozó gyakori probléma a közbeszerzési eljárás összetettsége a versenypiaci folyamatokhoz képest (összességében a válaszadók több, mint 40 százaléka, ezen belül a független tanácsadók több, mint fele válaszolt így). A jogalkalmazók támogatásának szükségességét támasztják alá továbbá a kérdőíves felmérés arra vonatkozó adatai, miszerint a válaszadók jelentős hányada, több mint 90 százaléka szerint fokozná a verseny intenzitását és a gazdasági szereplők a közbeszerzési eljárásokban való részvételét az ajánlattevők a közbeszerzésekkel kapcsolatos általános ismereteinek bővítése. Az összeférhetlenségről szóló útmutató kidolgozását a Korrupcióellenes Munkacsoport is javasolta, mind a kormányzati szereplők, mind pedig a nem kormányzati szervezetek támogatása mellett.

A fentiek orvoslásaként a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a Kbt. 183. § c) pontjában foglalt feladatkörében eljárva a törvény összeférhetlenséggel kapcsolatos előírásai gyakorlati alkalmazásának támogatása, továbbá az összeférhetlenség megelőzésére, észlelésére, kezelésére vonatkozóan, valamint az összeférhetlenség jelensége elleni fellépés elősegítése céljából új útmutatót dolgoz ki és tesz közzé a jogalkalmazók támogatása érdekében.

Az intézkedés 2023 májusában megvalósult: az útmutató a Közbeszerzési Hatóság honlapján folyamatosan elérhető. Az útmutató a kiadását követő egy év elteltével – az alkalmazás során felmerült gyakorlati tapasztalatok, valamint az Integritás Hatóság javaslataira figyelemmel – aktualizálásra került.

A közbeszerzési verseny tisztaságát érintő korrupciós kockázatokkal kapcsolatos szakmai iránymutatás kiadása (12. intézkedés)

A Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei rávilágítottak arra, hogy a közbeszerzésekben ajánlattevőként és független tanácsadóként részt vevő szereplők többsége szerint a közbeszerzési verseny intenzitását korlátozó gyakori probléma a közbeszerzésekbe vetett ajánlattevői bizalom hiánya.

A Korrupcióellenes Munkacsoport közbeszerzési al munkacsoportja számos javaslatot megvitatott és a nem kormányzati szereplőket képviselő tagok, valamint az állami szerveket képviselő tagok által egyaránt támogatott (konszenzusos) javaslatok között rögzítette, hogy a verseny tisztaságának növelése szempontjából szükséges egy új, a korrupciós kockázatok és kartellmagatartások felismerésére és megelőzésére vonatkozó útmutató kidolgozása.

A közbeszerzési verseny átláthatóságának és tisztaságának javítása ösztönzőleg hathat a potenciális ajánlattevők ajánlattételi hajlandóságára, így - figyelembe véve a Korrupcióellenes Munkacsoport vonatkozó javaslatát is - a Közbeszerzési Hatóság a Gazdasági Versenyhivatallal együttműködve új szakmai iránymutatást dolgoz ki és tesz közzé a korrupciós kockázatok és kartellmegállapodások felismerése és megelőzése tárgyában.

Az intézkedés megvalósult: az útmutató a Közbeszerzési Hatóság honlapján elérhető.

A közzférában foglalkoztatottak és a közbeszerzés más szereplői számára a szervezeti integritás elősegítését támogató konferenciák, tájékoztató rendezvények megszervezése (13. intézkedés)

A 11. és 12. pontban ismertetett intézkedésekkel szorosan összefügg a közbeszerzési eljárásokban ajánlatkérőként részt vevő szervezeteknél foglalkoztatottak, valamint a közbeszerzés más szereplői az összeférhetlenség jogintézményével, az ilyen helyzetek felismerésével, feltárásával és orvoslásával, valamint a korrupciós kockázatokkal kapcsolatos képzésének szükségessége.

A közbeszerzésekbe vetett bizalom hiánya, mint a közbeszerzési verseny intenzitását korlátozó gyakori probléma megoldása érdekében a jogalkalmazói oldal valamennyi szereplőjének, így mind az ajánlattevők, mind az ajánlatkérő szervezetek képzésére nagy hangsúlyt kell fektetni. Az ajánlatkérői oldal szereplői a korrupciós kockázatokkal és az összeférhetlenség jogintézményével kapcsolatos ismereteinek bővítése javítja a verseny tisztaságát és átláthatóságát, amely a potenciális ajánlattevők közbeszerzési eljárásokban való aktívabb részvételét is pozitívan befolyásolhatja.

A Korrupcióellenes Munkacsoport közbeszerzési al munkacsoportja számos javaslatot megvitatott, és a nem kormányzati szereplőket képviselő tagok, valamint az állami szerveket képviselő tagok által egyaránt támogatott (konszenzusos) javaslatok között rögzítette a közzféra munkatársai számára a szervezeti integritás elősegítése érdekében az esetleges korrump befolyásból eredő összeférhetetlen helyzetek felismerését, és annak jelentését segítő konferenciák, tájékoztató rendezvények Nemzeti Közzszolgálati Egyetem szervezésében történő megtartásának szükségességét. E mellett az intézkedés megvalósításába a belügyminiszter (Nemzeti Védelmi Szolgálat) bevonása is indokolt az integritás és korrupció megelőzés terén fennálló szakértelmére és feladataira tekintettel.

A fentiek alapján a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem – a belügyminiszter (Nemzeti Védelmi Szolgálat) bevonásával – összeállítja, a szervezeti integritást elősegítő, a korrupciós kockázatokkal és az összeférhetlenséggel kapcsolatos konferenciák és tájékoztató rendezvények programtervét, valamint ezt követően megszervezi azokat a közzféra munkatársai, illetve a közbeszerzés más szereplői számára. A feladat végrehajtásához a Miniszter a közbeszerzési szakmai kérdésekben támogatást nyújt.

A programterv a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem honlapján elérhető és az abban foglalt konferenciák, rendezvények megvalósítása folyamatos.

Iránymutatások kidolgozása a kiszámíthatatlan piaci körülmények hatékony kezelése, valamint a nyertes ajánlattevőt terhelő üzleti kockázatok arányosabbá tétele körében a közbeszerzési szerződések előkészítéséhez kapcsolódóan (14. intézkedés)

Az utóbbi években a piacot érintő rendkívüli események, így a COVID-19 világjárvány és az orosz-ukrán háború következtében az ellátási láncokban keletkezett zavarok a közbeszerzési piacon is éreztették a hatásukat. Az eredménytelen közbeszerzési eljárások aránya mind uniós, mind nemzeti eljárásrendben emelkedő tendenciát mutatott 2021-ről 2022-re, míg a szerződések teljesítésének hatékonysága terén végzett vizsgálat alapján – a közbeszerzési eljárás nem megfelelő előkészítése mellett – ezen rendkívüli körülmények elsősorban a teljesítési késedelem terén voltak érethetők.

A Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei közül ki kell emelni azt is, hogy az ajánlattevők több, mint 60 százaléka és a független tanácsadók több, mint fele szerint a közbeszerzési verseny intenzitását korlátozó gyakori tényező a szerződési feltételek a piaci feltételekkel össze nem egyeztethető volta vagy, hogy azok túlzó mértékű kockázatot hárítanak a nyertes gazdasági szereplőre.

A Teljesítménymérési Keretrendszer keretében elvégzett kérdőíves felmérés adatai arra is rámutattak, hogy a válaszadók többsége szerint a verseny mértékét korlátozó gyakori tényezőnek kell tekinteni a kiszámíthatatlan piaci körülményeket (válaszadók 53 százaléka), illetve 45 százalékuk az ajánlatkérők releváns piaci ismereteinek hiányát is ilyen tényezőként jellemezte.

Figyelemmel arra, hogy a Kbt. csak meghatározott eljárásfajták esetében teszi lehetővé az ajánlatkérő és az ajánlattevők közti tárgyalások lefolytatását, a szerződéses feltételek megfelelő előkészítésének kiemelt jelentősége van mind a megfelelő ajánlattétel és a széleskörű verseny, mind a szerződés szerződészerű teljesítésének, teljesíthetőségének biztosítása szempontjából.

A szerződéstervezetek megfelelő, az utóbbi évek rendkívüli eseményeit és a nyertes ajánlattevő által vállalt ésszerű kockázatot figyelembe vevő előkészítése nagymértékben javítaná a potenciális ajánlattevők ajánlattételi hajlandóságát és a közbeszerzési verseny intenzitását, így a Közbeszerzési Hatóság – a területfejlesztési miniszterrel egyeztetve –

szakmai iránymutatás kiadásával támogatja a jogalkalmazókat a szerződések előkészítésével összefüggésben. Az iránymutatás a kiszámíthatatlan piaci körülmények hatékony kezelése, valamint a nyertes ajánlattevőt terhelő üzleti kockázatok arányosabbá tétele érdekében a közbeszerzési szerződéses feltételek megfelelő kidolgozását támogatja, és beépítésre kerülnek a közbeszerzési eljárások ellenőrzését végző szervezetek ellenőrzési tapasztalatai is.

Az intézkedés megvalósult: az útmutató a Közbeszerzési Hatóság honlapján elérhető.

Részajánlat-tétel biztosításával kapcsolatos módszertani anyag elkészítése (24. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében megállapította, hogy a részajánlattétel lehetőségének biztosítása szorosan összefügg a verseny szélesítésével, fokozásával, és ezáltal akár az egyajánlatos eljárások visszaszorításával is. Álláspontja szerint ez különösen akkor jelent problémát, ha az ajánlatkérő több fajta beszerzési tárgyat kíván beszerezni egy eljáráson belül, és ezáltal csak együttes teljesítésükre ad lehetőséget. Az Integritás Hatóság külön vizsgálándónak tartja, hogy a központi beszerző szervezetek megfelelően élnek-e a részajánlat-tétel biztosításának kötelezettségével, ami keretmegállapodások esetén különösen fontos lehet. Az OECD egyajánlatos közbeszerzések körében készített kutatásában is megállapításra került, hogy a részajánlattétel biztosítása kedvező hatással lehet a gazdasági szereplők – különösen a KKV-k – eljárásokban való részvételére.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány vállalta, hogy (a 21. intézkedésen felül) a közbeszerzésekért felelős miniszter útján gondoskodik részajánlat-tétel biztosításával kapcsolatos módszertani anyag előkészítéséről és az anyag tervezetének egyeztetéséről az érintett hatáskörökkel rendelkező szervezetekkel. A vállalt intézkedéssel jelen Cselekvése terv is kiegészül.

Az intézkedés megvalósult: a módszertani anyag a palyazat.gov.hu oldalon elérhető.

Az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának rendeltetésszerű alkalmazását segítő tanácsi útmutató kidolgozása (25. intézkedés)

Az Integritás Hatóság 2022. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentése alapján a kérelemre induló közbeszerzési jogorvoslati eljárásokban az egyik leggyakrabban vitatott ajánlatkérői döntés az aránytalanul alacsony ár miatti érvénytelenné nyilvánítás. A jogorvoslati eljárásokban a kérelmezők gyakran hivatkoznak arra, hogy álláspontjuk szerint az ajánlatkérő nem vagy nem megfelelően vizsgálta az aránytalanul alacsony árat, és emiatt jogsértően fogadta el érvényesnek és nyertesnek az ajánlattevőt. Az aránytalanul alacsony ár kérdése sokszor rendkívül összetett, amelyre vonatkozó szabályok alkalmazása nehézséget okoz az ajánlatkérőknek és a gazdasági szereplőknek egyaránt, amely a közbeszerzésekben a verseny szintjére is hatással lehet. Az Integritás Hatóság javaslatot fogalmazott meg többek között a vonatkozó joggyakorlat elemzésére, árendokolás-kérelmi mintaanyagok kidolgozására és útmutató kiadására. A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer keretében végzett kérdőíves kutatás alapján is az aránytalanul alacsony árak szabályaira vonatkozó iránymutatások kiadása a válaszadók jelentős része szerint elősegítené a verseny növelését és az ajánlattételi hajlandóságot a közbeszerzési eljárásokban.

Az Integritás Hatóság javaslatára adott válaszában a Kormány – a Közbeszerzési Hatósággal folytatott egyeztetés eredményeként – vállalta, hogy a közbeszerzésekért felelős miniszter a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsban javaslatot tesz a tárgybeli útmutató elkészítésére, valamint ehhez kapcsolódóan a szükséges elemzési és szöveg-kidolgozási feladatok ütemezésére. Ennek nyomán a Cselekvési Terv kiegészül az aránytalanul alacsony ár vizsgálatának rendeltetésszerű alkalmazását segítő útmutató kidolgozásával.

Az intézkedés megvalósult: az útmutató a Közbeszerzési Hatóság honlapján elérhető.

Piaci ismeretek megszerzésére vonatkozó iránymutatások elkészítése (26. intézkedés)

Az OECD egyajánlatos közbeszerzések körében készített kutatása alapján a közbeszerzésekben a piaci szereplőkkel való kapcsolattartás és a piac megismerése kulcsfontosságú lehet a sikeres közbeszerzési eljárások lefolytatásában, különösen a stratégiai fontosságú és a komplex eljárások esetén. Az ilyen tevékenység alkalmas arra is, hogy felhívja a piaci szereplők figyelmét a közbeszerzésekben rejlő üzleti lehetőségekre, illetve ezáltal növelje a hajlandóságukat az eljárásokban való részvételre. Az előzetes piaci konzultációkról, beleértve azok 63/2022 (II. 28.) Korm. rendelet szerinti kötelező alkalmazását, már rendelkezésre állnak útmutatók, azonban a piacutató és a piaccal való kapcsolattartás lehetséges formái kapcsán további iránymutatás szükséges az ajánlatkérők részére. Ennek megfelelően az előzetes piaci konzultációról szóló útmutató kiegészül a piacismeret megszerzésére vonatkozó iránymutatásokkal, amely közzétételre kerül az EKR honlapján.

Az intézkedés megvalósult: az iránymutatás a palyazat.gov.hu oldalon elérhető.

Program kidolgozása és végrehajtása a kisebb ajánlatkérők együttműködésének ösztönzése érdekében (27. intézkedés)

A közbeszerzési eljárásokban a verseny szintjére hatással lehet az egyes ajánlatkérők esetén tapasztalható adminisztratív kapacitások szintje. Az OECD felmérése szerint egyes ajánlatkérők a földrajzi helyzetüket is fontos szempontnak tartják az egyajánlatos közbeszerzések okainak vizsgálata szempontjából (pl. egyes helyekre történő kiszállítás többletköltségekkel járhat a gazdasági szereplők számára). Ennek megfelelően az OECD javasolta többek között az ajánlatkérők közötti együttműködés erősítését, valamint a „kisebb” ajánlatkérők részére történő segítségnyújtást.

Jelen intézkedés keretében a Kormány – a Közbeszerzési Hatósággal folytatott előzetes egyeztetést követően – felkéri a Közbeszerzési Hatóságot egy program kidolgozására és végrehajtására az ajánlatkérők részére annak érdekében, hogy segítse az ajánlatkérők közötti együttműködést (pl. a közbeszerzések előkészítése, lebonyolítása terén, a közös közbeszerzési eljárásokat is beleértve). A program célcsoportját a Hatóság határozza meg, figyelembe véve többek között az ajánlatkérők adminisztratív kapacitásait, a földrajzi és egyéb adottságokból fakadó kihívásokat, illetve az egyajánlatos közbeszerzések arányait. A program irányulhat különösen tájékoztató anyagok elkészítésére, előadások, konzultációk tartására, gyakorlati tanácsadásra a más ajánlatkérőkkel való együttműködés és

általánosságban a közbeszerzési eljárások terén. A Hatóság első körben elkészíti a program tervezetét, amely tartalmazza a tervezett tevékenységeket és azok határidejét. A végrehajtásról évente összefoglalót készít és tesz közzé a honlapján.

A kisebb ajánlatkérők együttműködését segítő program végrehajtása folyamatban van.

A DKÜ és NKOH csatlakozása az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózatához (28. intézkedés)

Az Európai Bizottság által létrehozott Ajánlatkérők Közössége (Public Buyers Community) keretében működik az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózata [Central Purchasing Bodies (CPB) Network], amelynek célja, hogy összehozza az Európai Unió tagállamaiban működő központi beszerző szervezeteket az általuk tapasztalt közbeszerzési problémák, tapasztalatok, valamint legjobb gyakorlatok megvitatására. A Hálózat célja továbbá a központi beszerző szervezetek hatékony működésének segítése a tudásmegosztás révén. Az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózata nem önálló szervezet, hanem egy szakmai együttműködés európai központi beszerző szervezetek között.

Az OECD megállapította, hogy hasznos lenne a hazai központi beszerző szervezetek aktív részvétele a hálózatban, amely során megismerhetnék más uniós országokban működő hasonló szervezetek gyakorlatait. Ennek nyomán javaslatot tett a Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. (DKÜ) és a Nemzeti Kommunikációs Hivatal (NKOH) csatlakozására. Továbbá az OECD javasolta a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF) – aki már tagja a hálózatnak – aktívabb részvételét a hálózat munkájában. A fentiek nyomán a Cselekvési terv keretében a Kormány felkéri a DKÜ-t és az NKOH-t az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózatához való csatlakozási kérelmük benyújtására.

A DKÜ és az NKOH benyújtották a csatlakozási kérelmüket az Európai Központi Beszerző Szervek Hálózatához, azonban a csatlakozás külső körülmények miatt jelenleg nem valósult meg.

A dinamikus beszerzési rendszerekről szóló útmutató aktualizálása és kiegészítése a verseny javítására vonatkozó iránymutatással (33. intézkedés)

A dinamikus beszerzési rendszer egy különösen hatékony eszköz lehet az ajánlatkérőknél gyakran felmerülő beszerzések megvalósítására. Az ilyen rendszerek előnye, hogy az alkalmassági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőknek folyamatosan lehetősége van csatlakozni, így a rendszerbe viszonylag nagyszámú potenciális ajánlattevő felvételére van lehetőség. Ennek ellenére a Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei azt mutatják, hogy a dinamikus beszerzési rendszerek alapján kötött szerződések esetén a piaci verseny sok esetben nem tud megvalósulni és ilyen eljárásokban jelentős az egyajánlatos közbeszerzések aránya. A dinamikus beszerzési rendszerekben rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében szükséges a rendszerek alkalmazásával kapcsolatos információk hatékony megosztása a közbeszerzési eljárás szereplőivel, valamint ezzel együtt iránymutatás nyújtása a verseny ösztönzésére vonatkozóan. Az Integritás Hatóság a 2023. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében szintén javasolta többek között a dinamikus beszerzési rendszerek alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok felmérését, illetve a jogintézmény alkalmazásának tudatosítását ajánlatkérői és ajánlattevői oldalán egyaránt.

Az intézkedés keretében a Kormány felkéri a Közbeszerzési Hatóságot a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács dinamikus beszerzési rendszerről szóló útmutatójának aktualizálására és kiegészítésére, a legfrissebb jogalkalmazási tapasztalatok figyelembevételével. Az útmutató kiegészítésének célja a jogalkalmazói tapasztalatok összegyűjtését követően többek között iránymutatás nyújtása a verseny javításának eszközeire vonatkozóan.

Közbeszerzési professzionalizációs stratégia kidolgozása (34. intézkedés)

A közbeszerzésekben kulcsfontosságú kérdés a megfelelő szakértelem biztosítása. Ennek egyik fontos eszköze a közbeszerzési szakemberek, különösen a közbeszerzési tanácsadók szakmai felkészültségének biztosítása és az ezt garantáló előírások megalkotása. 2015 novemberétől 2023 októberéig a Kbt. 27. § (3) bekezdése által meghatározott közbeszerzési eljárásokban a magas szintű szakértelmet a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók (FAKSZ) rendszere volt hivatott biztosítani. Az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény elfogadásával ezt felváltotta az állami közbeszerzési szaktanácsadók (ÁKSZ) rendszere azzal, hogy a 2026. június 30-áig tartó átmeneti időszakban árubeszerzések és szolgáltatás megrendelések esetén FAKSZ-ok is közreműködhetnek az eljárásokban, olyan esetben is ahol a szaktanácsadó bevonása kötelező. A FAKSZ rendszer teljes kivezetésével azonban az ÁKSZ jogosultsággal nem rendelkező, független közbeszerzési szakemberekre – a hatályos szabályozás szerint – nem fognak egységes képzési és gyakorlati követelmények vonatkozni. Ennek nyomán az Integritás Hatóság a 2023. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében javasolta többek között a közbeszerzési szakma professzionalizálásának támogatását, a szakértői tevékenység végzésre jogosult szakemberek körének bővítését, a megkövetelt gyakorlatra vonatkozó előírások módosítása, valamint a képzési, illetve továbbképzési kötelezettség fenntartása mellett, valamint annak vizsgálatát, hogy indokolt-e és ha igen, milyen esetekben indokolt az ajánlatkérőtől független szakértő bevonását megkövetelni a közbeszerzési szakértelem biztosítása céljából a közbeszerzési eljárásban.

A Teljesítménymérési Keretrendszer átfogó vizsgálatot végzett az ajánlatkérők közbeszerzési szakmai kapacitásai terén. A Teljesítménymérési Keretrendszer eredményei alapján az a következtetés vonható le, hogy az ajánlatkérők zöme komoly kapacitáshiánnyal küzd közbeszerzési területen. Számos ajánlatkérő nem rendelkezik saját állományban lévő közbeszerzési szakértővel (a vonatkozó felmérés keretében 883-ból 554 ajánlatkérő nyilatkozott úgy, hogy nem foglalkoztat saját állományban közbeszerzési szakértőt). A központi költségvetési szervek körében is alacsony a jogosultsággal rendelkező szakembert foglalkoztatók aránya, az esetek túlnyomó többségében külső szakértőt vesznek igénybe. A belső szakember-állomány szakmai kompetenciáira vonatkozó felmérés azt mutatta, hogy az ajánlatkérők többségénél a közbeszerzésekkel összefüggő kompetenciák fejlesztendők.

Az intézkedés keretében a Kormány stratégiai javaslatot készít a közbeszerzési szakma professzionalizálására, a közbeszerzések terén érdekelt felekkel és szakmai szervezetekkel, így különösen a Közbeszerzési Hatósággal történt konzultációt követően. Az így elkészülő professzionalizációs stratégia kiterjedhet különösen a közbeszerzéssel foglalkozó szakemberek ismereteinek fejlesztésére, valamint javaslatok kidolgozására a szakértői tevékenység végzésre jogosult szakemberek körére, a megkövetelt gyakorlatra vonatkozó előírásokra, a képzési, illetve továbbképzési kötelezettségekre és az ajánlatkérőtől független szakértő bevonásának szükségére.

A közbeszerzési professzionalizációs stratégia kidolgozása folyamatban van.

Az ajánlattevői oldal közbeszerzési képzésére vonatkozó új koncepció kialakítása (38. intézkedés)

A közbeszerzések terén fennálló versenyhelyzet tekintetében fontos tényező, hogy a piaci szereplők képesek, illetve motiváltak legyenek közbeszerzési eljárásokban részt venni, illetve ajánlatot tenni. Ennek egyik lehetséges akadálya a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos ismeretek és a közbeszerzési rendszer működésével kapcsolatos tapasztalatok hiánya. A 9. intézkedés keretében már folyamatban vannak KKV-k részére nyújtott közbeszerzési képzések, amelyek azonban a 2026. évben lezárulnak.

Tekintettel arra, hogy az ajánlati hajlandóság növelése érdekében fontos az ajánlattevői oldal számára is képzéseket nyújtani, a Kormány szükségesnek tartja a KKV képzés kiváltására egy új koncepció kialakítását. Az ajánlattevői oldalra vonatkozó új képzési rendszer koncepcióját a KFF HÁT dolgozza ki a KKV képzés tapasztalatainak felhasználásával. A képzések megvalósításába a KFF HÁT szükség szerint az Új Világ Nonprofit Kft-t bevonja.

Versenyjogi jogsértések felismerését segítő útmutató felülvizsgálata (39. intézkedés)

A közbeszerzési eljárásokban biztosítandó tisztességes verseny egyik kulcskérdése a versenykorlátozó megállapodások kiszűrése, illetve az ezekkel kapcsolatos fellépés. Ehhez kapcsolódóan az ajánlatkérőknek a Kbt. 36. § (2) bekezdése alapján bejelentési kötelezettségük van a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) felé. Az Integritás Hatóság a

2024. évre vonatkozó Éves Elemző Integritásjelentésében megállapította, hogy az ajánlatkérői oldalon jellemzően hiányzik a kartellekkel kapcsolatos jogsértések kezelésére vonatkozó versenyjogi szakértelem. Ennek nyomán az Integritás Hatóság javaslatot tett többek között a GVH által már korábban közétett, a közbeszerzési verseny tisztaságát érintő korrupciós kockázatokkal és kartellmegállapodásokkal kapcsolatos szakmai iránymutatás kiegészítésére, különös tekintettel a színlelt ajánlatok felismerésére vonatkozóan. Az intézkedés keretében a Kormány felkéri a GVH-t az iránymutatás felülvizsgálatára és aktualizálására.

1 Az EKR adatok összesítéséhez használt egyajánlatos eljárások arányának megállapítására vonatkozó módszertannal kapcsolatban az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (a továbbiakban: EUTAF) megállapította, hogy az alkalmazott módszertan megfelel az Egységes Piaci Eredménytábla módszertanának.

2 HET vállalás utolsóként a 2026 Q1-es adatokra terjed ki.

3 A 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet hatásainak elemzése kapcsán a Teljesítménymérési Keretrendszer 2023. évre vonatkozó jelentése rámutatott, hogy az intézkedések bevezetését követő évben mutatkozik meg jelentősebb mértékben azok hatása az eljárások eredményén alapuló statisztikában. A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer eredményei. 2023. 175. oldal.

4 A 2025. évi felülvizsgálat idejére az első 14 intézkedés már teljesült.

5 2024. augusztus 1-jétől a Nemzeti Fejlesztési Központ részeként működik

6 Lásd: Elemzés az egyajánlatos közbeszerzések alakulásáról a 2020-2024. évre vonatkozóan.

7 Kbt. 197/E. §

8 European Union: Competition in Public Procurement. Study on Competition in the European Union's Public Procurement Markets (2018-2023). World Bank 2025.

9 Megjegyzendő, hogy a Teljesítménymérési Keretrendszer keretében végzett kérdőíves felmérés eredményei szerint a 485 válaszadó 43,3 százaléka vélte úgy, hogy a közbeszerzési verseny intenzitását korlátozza a közbeszerzési eljárások jelenleg várható időtartama.

10 A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer eredményei. 2024. 7. és 39. oldal.

11 A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer eredményei. 2025. 6.o.

12 A jelentés 7.3.5. alpontja.

